

Εργαστήριο

Οικονομικής του Διεθνούς Εμπορίου

Κεφάλαιο 8: Τα Μέσα της Εμπορικής Πολιτικής

Δασμοί - Επιδοτήσεις - Ποσοτώσεις

Επιμέλεια Δημήτρη Σκούρα

Πάτρα 2008

1. Γλωσσάριο

Δασμός (Tariff)	Φόρος που επιβάλλεται από ένα κράτος σε εισαγόμενα αγαθά
Δασμός κατ' είδος (Specific tariff)	Ο δασμός που επιβάλλεται σαν σταθερή επιβάρυνση σε κάθε μονάδα αγαθού που εισάγεται.
Δασμός επί της αξίας (Ad valorem tariff)	Ο δασμός που επιβάλλεται σαν ποσοστό επί της αξίας των εισαγόμενων αγαθών.
Προτιμησιακοί Δασμοί (Preferential Duties)	Οι δασμοί που επιβάλλονται σε εισαγωγές από συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές
Γενικευμένο Σύστημα Προτιμήσεων (Generalized System of Preferences – GSP)	Είναι ένα σύστημα που υιοθετούν πολλές αναπτυγμένες χώρες και επιβάλλει χαμηλότερους δασμούς για προϊόντα προερχόμενα από συγκεκριμένες υπό ανάπτυξη χώρες.
Δασμός επί προϊόντων κοινής παραγωγής (Production-sharing Arrangements)	Είναι ο δασμός που επιβάλλεται σε ένα προϊόν μόνο κατά την αξία των μερών του που δεν έχουν δημιουργηθεί στη χώρα εισαγωγής.
Απαγορευτικός Δασμός (Prohibitive tariff)	Είναι ένα φόρος τόσο υψηλός που ουσιαστικά απαγορεύει τις εισαγωγές.
Ονομαστικός Δασμός (Nominal Tariff Rate)	Είναι ο φόρος που επιβάλλεται σε ένα εισαγόμενο προϊόν (κατ' είδος ή επί της αξίας).
Πραγματικός Βαθμός Προστασίας (Effective Rate of Protection – ERP)	Είναι μια έννοια που αναφέρεται στην προστασία που δίνει σε ένα κλάδο ή μια βιομηχανία το σύνολο των δασμών (ή άλλων εμπορικών περιορισμών) στις εισροές και εκροές ενός κλάδου.
Μη Δασμολογικά Εμπόδια (Nontariff barriers)	Όλα τα εμπόδια εμπορίου όπως ποσοστώσεις εισαγωγών, περιστολή εξαγωγών, κ.λπ., που δεν επιβάλλουν δασμό και δεν επιβαρύνουν άμεσα την αξία του εισαγόμενου αγαθού.
Επί της αξίας ισοδύναμος δασμός (Ad valorem Equivalent)	Είναι ο δασμός επί της αξίας που θα ήταν ισοδύναμος, σε όρους ποσότητας εμπορίου, τιμών αγαθών ή κάποιου άλλου μέτρου, με τις επιπτώσεις που έχει ένα μη δασμολογικό μέτρο.
Καμπύλη ζήτησης εισαγωγών (Import Demand Curve)	Είναι η καμπύλη που προκύπτει σαν διαφορά μεταξύ της ποσότητας που οι καταναλωτές της ημεδαπής ζητούν για ένα αγαθό μείον την ποσότητα που προσφέρουν οι παραγωγοί της ημεδαπής αυτό το αγαθό, σε κάθε τιμή.

Καμπύλη προσφοράς εξαγωγών (Export Supply Curve)	Είναι η καμπύλη που προκύπτει σαν διαφορά μεταξύ της ποσότητας που οι παραγωγοί της αλλοδαπής θα προσφέρουν ένα αγαθό μείον την ποσότητα που οι καταναλωτές της αλλοδαπής θα ζητούν αυτό το αγαθό, σε κάθε τιμή.
Πλεόνασμα Καταναλωτή (Consumer Surplus)	Είναι το μέτρο του ποσού που κερδίζει ο καταναλωτής από την αγορά ενός αγαθού ως διαφορά μεταξύ της τιμής που πράγματι πληρώνει και της τιμής που προτίθεται να πληρώσει.
Πλεόνασμα Παραγωγού (Producer Surplus)	Είναι το μέτρο του ποσού που κερδίζει ο παραγωγός από την πώληση ενός αγαθού ως διαφορά μεταξύ της τιμής που πράγματι παίρνει και της τιμής που προτίθεται να πωλήσει.
Απώλεια από τη Στρέβλωση της Παραγωγής (Production Distortion Loss)	Είναι η χρηματική απώλεια που απορρέει από το γεγονός ότι ο δασμός οδηγεί τους εγχώριους παραγωγούς να παράγουν (μη αποτελεσματικά) υπερβολικά μεγάλη ποσότητα του αγαθού.
Απώλεια από τη Στρέβλωση της Κατανάλωσης (Consumption Distortion Loss)	Είναι η χρηματική απώλεια που απορρέει από το γεγονός ότι ο δασμός οδηγεί τους καταναλωτές να καταναλώσουν (μη αποτελεσματικά) πολύ μικρή ποσότητα του αγαθού.
Όφελος Όρων Εμπορίου (Terms of Trade Gain)	Είναι το όφελος που προκύπτει επειδή ο δασμός μειώνει τις τιμές εξαγωγής της αλλοδαπής (του εξωτερικού).
Απώλεια Αποδοτικότητας (Efficiency Loss)	Είναι το άθροισμα των απωλειών από τη στρέβλωση της παραγωγής και της κατανάλωσης. Η απώλεια αποδοτικότητας αναφέρεται επίσης και σαν απώλεια νεκρού σημείου (deadweight loss) επειδή αναπαριστά το καθαρό κοινωνικό κόστος λόγω της στρέβλωσης των διεθνών τιμών από το δασμό και δεν μεταφέρεται σε καμία άλλη ομάδα (παραγωγούς ή κράτος).
Επιδότηση Εξαγωγών (Export Subsidy)	Είναι χρηματική καταβολή σε επιχείρηση ή φυσικό πρόσωπο για κάθε μονάδα ή για την αξία του αγαθού που εξάγει.
Ποσόστωση Εισαγωγών (Import Quotas)	Είναι μέτρο περιορισμού των εισαγωγών ενός αγαθού και επιβάλλεται με τη χορήγηση αδειών σε ομάδες ατόμων, επιχειρήσεων ή κρατών.
Πρόσοδοι Ποσοστώσεων (Quota Rents)	Τα κέρδη που αποκομίζουν οι κάτοχοι αδειών εισαγωγών κάτω από το μέτρο περιορισμού των εισαγωγών με ποσοστώσεις.
Εκούσιος Περιορισμός	Είναι μία ποσόστωση εξαγωγών (σε αντίθεση με την

Εξαγωγών (Voluntary Export Restraint – VER)	ποσόστωση εισαγωγών) όπου ο εξαγωγέας εκουσίως αναλαμβάνει να μειώσει τις εξαγωγές του σε συγκεκριμένη χώρα ή ομάδα χωρών σε συγκεκριμένη ποσότητα (ποσόστωση).
Αξίωση Ελαχίστου Εγχωρίου Μεριδίου Παραγωγής (Local Content Requirement)	Ρύθμιση που απαιτεί ένα καθορισμένο τμήμα του τελικού αγαθού να παράγεται εγχώριος.
Επιδοτούμενες Πιστώσεις Εξαγωγών (Export Credit Subsidies)	Επιδοτούμενα δάνεια σε επιχειρήσεις ή φυσικά πρόσωπα που αναλαμβάνουν εξαγωγές αγαθών.
Κατευθυνόμενες Προμήθειες Δημοσίου (National Procurement)	Η διαδικασία κατά την οποία αγορές από το Δημόσιο ή από οργανισμούς που ελέγχονται από αυτό κατευθύνονται σε εγχωρίως παραγόμενα αγαθά ακόμη και εάν αυτά είναι ακριβότερα από τα αντίστοιχα εισαγόμενα
Γραφειοκρατικά Εμπόδια (Red-tape Barriers)	Εμπόδια για τον περιορισμό των εισαγωγών με άτυπες γραφειοκρατικές ή τελωνειακές διαδικασίες που είναι είτε χρονοβόρες είτε βάζουν άλλου είδους εμπόδια στο εμπόριο.

2. Ερωτήσεις Σωστού-Λάθους

Σ	Λ	Είναι δυνατό η ευημερία μιας μικρής χώρας να αυξηθεί σαν αποτέλεσμα ενός δασμού.
Σ	Λ	Ο πραγματικός βαθμός προστασίας μιας βιομηχανίας ή ενός κλάδου ισούται με τον εκατοστιαίο δασμό που πληρώνουν οι καταναλωτές των αγαθών αυτής της βιομηχανίας
Σ	Λ	Το επιπλέον κόστος που απαιτείται για να παράγουμε περισσότερα και ακριβότερα προϊόντα στο εσωτερικό της χώρας σαν αποτέλεσμα ενός δασμού λέγεται απώλεια λόγω στρέβλωσης της κατανάλωσης
Σ	Λ	Εάν μία χώρα μπορεί να ασκήσει μονοψωνιακή δύναμη σε ένα κλάδο, τότε οι δασμοί που επιβάλλονται από αυτή την χώρα στα αγαθά αυτού του κλάδου μπορεί να έχουν επιπτώσεις στους όρους εμπορίου
Σ	Λ	Ένας δασμός 10% σε εισαγόμενα παπούτσια είναι παράδειγμα δασμού κατ' είδος
Σ	Λ	Μία χώρα που επιβάλλει ένα φόρο εξαιρετικά υψηλό για την προστασία των παραγωγών της θα ωφεληθεί και από τα δασμολογικά έσοδα
Σ	Λ	Μία ποσόστωση στις εισαγωγές δεν θα αυξήσει την εσωτερική τιμή του προϊόντος τόσο όσο ο δασμός διότι δεν αποτελεί φόρο που επιβάλλεται στο προϊόν
Σ	Λ	Οι εσωτερικές επιδοτήσεις παραγωγής έχουν μικρότερες απώλειες στην ευημερία από ότι οι δασμοί διότι υποστηρίζουν τους εσωτερικούς παραγωγούς χωρίς να αυξάνουν τεχνητά τις τιμές και να στρεβλώνουν τις αποφάσεις των καταναλωτών
Σ	Λ	Τα πρότυπα υγείας και ασφάλειας που υιοθετούν οι χώρες στη κατανάλωση των αγαθών δεν μπορεί να θεωρούνται μη δασμολογικά εμπόδια εμπορίου
Σ	Λ	Με βάση το θεώρημα Stolper-Samuelson θα περιμέναμε η επιβολή ενός δασμού να αυξήσει το εισόδημα των σπάνιων συντελεστών της χώρας

3. Ερώτηση Αντιστοίχισης

1. Δασμός κατ' είδος	A. Η ποσόστωση εξαγωγών κατά την οποία ο εξαγωγέας εκουσίως αναλαμβάνει να μειώσει τις εξαγωγές του σε συγκεκριμένη χώρα ή ομάδα χωρών και σε συγκεκριμένη ποσότητα.
2. Ποσόστωση Εισαγωγών	B. Η χρηματική καταβολή σε επιχείρηση ή φυσικό πρόσωπο για κάθε μονάδα ή για την αξία του αγαθού που εξάγει.
3. Εκούσιος Περιορισμός Εξαγωγών	Γ. Ο δασμός που επιβάλλεται σαν σταθερή επιβάρυνση σε κάθε μονάδα αγαθού που εισάγεται.
4. Πρόσοδοι Ποσοστώσεων	Δ. Η προστασία που δίνει σε ένα κλάδο ή μια βιομηχανία το σύνολο των δασμών (ή άλλων εμπορικών περιορισμών) στις εισροές και εκροές ενός κλάδου.
5. Δασμός επί της αξίας	Ε. Η απαίτηση ένα καθορισμένο τμήμα του τελικού αγαθού να παράγεται εγχωρίως
6. Αξίωση Ελαχίστου Εγχωρίου Μεριδίου Παραγωγής	ΣΤ. Περιορισμός των εισαγωγών ενός αγαθού που επιβάλλεται με τη χορήγηση αδειών σε ομάδες ατόμων, επιχειρήσεων ή κρατών
7. Πραγματικός Βαθμός Προστασίας	Ζ. Τα κέρδη που αποκομίζουν οι κάτοχοι αδειών εισαγωγών κάτω από το μέτρο περιορισμού των εισαγωγών με ποσοστώσεις.
8. Επιδότηση Εξαγωγών	Η. Ο δασμός που επιβάλλεται σαν ποσοστό επί της αξίας των εισαγόμενων αγαθών.

4. Ερωτήσεις Πολλαπλής Επιλογής

1. Ο βέλτιστος δασμός για μια μικρή χώρα:

- A. Είναι μηδέν
- B. Είναι ο απαγορευτικός δασμός
- Γ. Έχει σίγουρα θετική επίδραση
- Δ. Αυξάνεται όσο αυξάνει η ελαστικότητα ζήτησης της χώρας
- E. Αυξάνεται μόνο εάν η ελαστικότητα ζήτησης της χώρας είναι μεγαλύτερη της μονάδας

2. Για να εφαρμοσθεί ένα βέλτιστος δασμός που οδηγεί σε καθαρό κέρδος ευημερίας θα πρέπει:

- A. Η χώρα να είναι μικρή (δέκτης τιμών)
- B. Να μην υπάρχει απώλεια πλεονάσματος καταναλωτή
- Γ. Οι χώρες-εμπορικοί εταίροι να μην επηρεάζονται από τον δασμό
- Δ. Η χώρα να έχει μονοπωνιακή δύναμη στη διεθνή αγορά
- E. Η χώρα να έχει μονοπωλιακή δύναμη στη διεθνή αγορά

3. Η επιβολή ενός δασμού:

- A. Δημιουργεί εισόδημα το οποίο πληρώνεται εξ' ολοκλήρου από ξένους
- B. Πάντα αυξάνει την τιμή του αγαθού στη χώρα που εξάγει το αγαθό
- Γ. Μειώνει την ευημερία μιας μικρής εισαγωγικής χώρας σε σχέση με τη κατάσταση του ελεύθερου εμπορίου
- Δ. Αυξάνει πάντα την ευημερία της χώρας που επιβάλλει το δασμό
- E. Αυξάνει πάντα την ευημερία της χώρας που εξάγει το προϊόν

4. Ο πραγματικός βαθμός προστασίας μιας οικονομικής δραστηριότητας είναι:

- A. Πάντα μεγαλύτερος από τον βέλτιστο δασμό
- B. Ένα μέτρο των θέσεων εργασίας που κερδίζει η χώρα που επιβάλλει τον δασμό
- Γ. Μεγαλύτερος ή μικρότερος από τον ονομαστικό δασμό, εξαρτάται από το μέγεθος του προϊόντος της δραστηριότητας
- Δ. Μεγαλύτερος ή μικρότερος από τον ονομαστικό δασμό, εξαρτάται από το μέγεθος των δασμών στις εισροές της δραστηριότητας
- E. Κανένα από τα παραπάνω

5. Η επιβολή ενός δασμού από μια μεγάλη χώρα:

- A. Αυξάνει την ευημερία της χώρας
- B. Μειώνει την ευημερία της χώρας
- Γ. Ούτε αυξάνει ούτε μειώνει την ευημερία της χώρας
- Δ. Κανένα από τα A έως Γ παραπάνω
- E. Όλα τα A έως Γ παραπάνω είναι πιθανά

6. Ένας ονομαστικός δασμός 1 ευρώ ανά ζευγάρι παπουτσιών που εισάγεται από την Κίνα είναι:
- A. Δασμός εξαγωγών
 - B. Δασμός επί της αξίας (ad valorem)
 - Γ. Δασμός κατ' είδος
 - Δ. Προστατευτικός δασμός
 - E. Δεν μπορούμε να απαντήσουμε
7. Εάν μία μικρή χώρα επιβάλλει ένα δασμό:
- A. Η τιμή αυξάνει περισσότερο από το ποσό του δασμού
 - B. Οι απώλειες των καταναλωτών της χώρας ξεπερνούν τα κέρδη των εγχώριων επιχειρήσεων και της κυβέρνησης
 - Γ. Οι ξένοι (αλλοδαποί) παραγωγοί θα σταματήσουν να εξάγουν σ' αυτή τη χώρα αποφεύγοντας να πληρώνουν δασμούς
 - Δ. Δεν θα υπάρξει σοβαρή απώλεια για τους καταναλωτές λόγω μείωσης της διεθνούς τιμής
 - E. Δεν θα ισχύσει κανένα από τα παραπάνω
8. Εάν μία μεγάλη χώρα επιβάλλει ένα δασμό:
- A. Η τιμή του αγαθού αυξάνει περισσότερο από το ποσό του δασμού
 - B. Η τιμή αυξάνει ακριβώς όσο είναι το ποσό του δασμού
 - Γ. Η χώρα θα σταματήσει να εισάγει διότι οι εγχώριοι παραγωγοί θα μπορούν να προμηθεύσουν το σύνολο της αγοράς
 - Δ. Η καθαρή απώλεια του καταναλωτή μπορεί να είναι μικρότερη από τα οφέλη λόγω καλυτέρευσης των όρων εμπορίου
 - E. Ο πραγματικός βαθμός προστασίας είναι μεγαλύτερος από τον δασμό
9. Ο αποτελεσματικός βαθμός προστασίας είναι:
- A. Πάντα ίσος με τον ονομαστικό δασμό
 - B. Μικρότερος από τον ονομαστικό δασμό εάν οι δασμοί στις εισροές είναι μικρότεροι από τους δασμούς στις εισαγωγές του τελικού προϊόντος
 - Γ. Μεγαλύτερος από τον ονομαστικό δασμό εάν οι δασμοί στις εισροές είναι μικρότεροι από τους δασμούς στις εισαγωγές του τελικού προϊόντος
 - Δ. Είναι ίσος με τον ονομαστικό δασμό εάν οι δασμοί στις εισροές είναι μηδέν
 - E. Μεταξύ 0-100% μόνο στα τρόφιμα
10. Το επιχείρημα ότι η διάσωση θέσεων εργασίας σε μία χώρα απαιτεί δασμούς που θα εξισώσουν το πλεονέκτημα της φθηνής εργασίας στις άλλες χώρες:
- A. Λέγεται επιχείρημα της νηπιακής βιομηχανίας
 - B. Έχει νόημα μόνο εάν η ανεργία είναι σε σημαντικά υψηλό επίπεδο
 - Γ. Δείχνει ένα στρατηγικό δρόμο για την βελτίωση του συγκριτικού

- Δ. πλεονεκτήματος της χώρας
Δ. Δεν υπολογίζει την επίπτωση της διαφοράς παραγωγικότητας εργασίας ή τη δυνατότητα συγκριτικού μειονεκτήματος
Ε. Είναι σωστό για την Ελληνική οικονομία
11. Από την επιβολή ενός δασμού, το κόστος προστασίας είναι ίσο με τη μείωση του πλεονάσματος του καταναλωτή μείον:
- Α. Την αύξηση της προσόδου του παραγωγού
Β. Τα κρατικά έσοδα από το δασμό
Γ. Τη μείωση των εισαγωγών
Δ. Τα Α και Β παραπάνω
Ε. Κανένα από τα παραπάνω
12. Το θεώρημα Stolper-Samuelson προβλέπει ότι η επιβολή ενός δασμού:
- Α. Αυξάνει το εισόδημα των σπάνιων συντελεστών
Β. Μειώνει το εισόδημα των σπάνιων συντελεστών
Γ. Αυξάνει το εισόδημα των άφθονων συντελεστών
Δ. Μειώνει το εισόδημα των άφθονων συντελεστών
Ε. Αυξάνει το εισόδημα των σπάνιων και των άφθονων συντελεστών
13. Ποιο από τα παρακάτω θα έχει τη μικρότερη επίπτωση (χαμηλότερο εμπόδιο) στο εμπόριο φωτογραφικής μηχανής αξίας 300 ευρώ;
- Α. Ένας δασμός κατ'είδος 10 ευρώ
Β. Ένας σύνθετος δασμός 5 ευρώ και 1% της αξίας
Γ. Ένας δασμός επί της αξίας 5%
Δ. Μία ποσόστωση που αυξάνει την τιμή στην εσωτερική αγορά 5%
Ε. Δεν ασχολούμαι με την φωτογραφία
14. Τι σημαίνει ο όρος ζήτηση εισαγωγών;
- Α. Η σχετική ζήτηση για την χώρα εισαγωγής
Β. Η πλεονάζουσα ζήτηση επί της προσφοράς
Γ. Η ζήτηση για ένα αγαθό που δεν παράγεται από τη χώρα
Δ. Η υπερβάλλουσα προσφορά επί της ζήτησης της αλλοδαπής
Ε. Κανένα από τα παραπάνω
15. Ποιο από τα ακόλουθα δεν είναι αληθές για την καμπύλη ζήτησης εισαγωγών;
- Α. Τέμνει τον κάθετο άξονα στο σημείο της τιμής εσωτερικής ισορροπίας σε κατάσταση αυτάρκειας (έλλειψης εμπορίου)
Β. Έχει κλίση προς τα κάτω
Γ. Έχει κλίση πιο απότομη από την καμπύλη ζήτησης στη χώρα εισαγωγής
Δ. Έχει κλίση λιγότερο απότομη από την καμπύλη ζήτησης στη χώρα εισαγωγής
Ε. Κανένα από τα παραπάνω

16. Ποιο από τα ακόλουθα **δεν** είναι αληθές για την καμπύλη προσφοράς εξαγωγών;

- A. Περιγράφει την περίσσια προσφορά της αλλοδαπής επί της ζήτησης στην αλλοδαπή
- B. Έχει λιγότερο απότομη κλίση από την καμπύλη προσφοράς στην αλλοδαπή
- Γ. Έχει πιο απότομη κλίση από την καμπύλη προσφοράς στην αλλοδαπή
- Δ. Τέμνει τον κάθετο άξονα στο σημείο της τιμής ισορροπίας της αλλοδαπής σε κατάσταση αυτάρκειας (έλλειψης εμπορίου)
- E. Έχει κλίση προς τα πάνω

17. Ποιος είναι ο ορισμός της μικρής χώρας στο διεθνές εμπόριο;

- A. Μία χώρα στην οποία η διεθνής ζήτηση για εισαγωγές είναι μεγαλύτερη από την ζήτηση στη χώρα
- B. Μία χώρα στην οποία η διεθνής προσφορά για εξαγωγές είναι μεγαλύτερη από την προσφορά στη χώρα
- Γ. Μία χώρα που δεν μπορεί να επηρεάσει τους όρους εμπορίου
- Δ. Μία χώρα που δεν μπορεί να λειτουργήσει χωρίς διεθνές εμπόριο
- E. Τα A και B παραπάνω

18. Ένας δασμός εισαγωγής 10 ευρώ ανά μονάδα εισαγόμενου αγαθού από μία μεγάλη χώρα:

- A. Αυξάνει την τιμή του αγαθού στη χώρα λιγότερο από 10 ευρώ και μειώνει την διεθνή τιμή
- B. Αυξάνει την τιμή του αγαθού στη χώρα λιγότερο από 10 ευρώ και αυξάνει την διεθνή τιμή
- Γ. Αυξάνει την τιμή του αγαθού στη χώρα 10 ευρώ και αφήνει ανεπηρέαστη την διεθνή τιμή
- Δ. Αυξάνει τον όγκο εξαγωγών του αγαθού από την αλλοδαπή
- E. Είναι δασμός επί της αξίας

19. Ένας δασμός εισαγωγής 10 ευρώ ανά μονάδα εισαγόμενου αγαθού από μία μικρή χώρα:

- A. Είναι δασμός επί της αξίας
- B. Αυξάνει την τιμή του αγαθού στη χώρα κατά 10 ευρώ και αφήνει ανεπηρέαστη την διεθνή τιμή του
- Γ. Αυξάνει την τιμή του αγαθού στη χώρα περισσότερο από 10 ευρώ και αυξάνει την διεθνή τιμή του
- Δ. Αυξάνει τον όγκο εξαγωγών του αγαθού από την αλλοδαπή
- E. Αυξάνει την τιμή του αγαθού στη χώρα λιγότερο από 10 ευρώ και μειώνει την διεθνή τιμή του

20. Ένας δασμός εισαγωγής από μια μεγάλη χώρα επηρεάζει την κατανομή του εισοδήματος ως εξής:

- A. Οι καταναλωτές χάνουν στη χώρα εισαγωγής και κερδίζουν στη χώρα εξαγωγής ενώ οι παραγωγοί κερδίζουν στην χώρα εισαγωγής

- και χάνουν στην χώρα εξαγωγής
- B.** Οι καταναλωτές κερδίζουν στη χώρα εισαγωγής και χάνουν στη χώρα εξαγωγής ενώ οι παραγωγοί χάνουν στην χώρα εισαγωγής και κερδίζουν στην χώρα εξαγωγής
- Γ.** Καταναλωτές και παραγωγοί χάνουν στη χώρα εισαγωγής και κερδίζουν στη χώρα εξαγωγής
- Δ.** Καταναλωτές και παραγωγοί κερδίζουν στη χώρα εισαγωγής και χάνουν στη χώρα εξαγωγής
- E.** Γενικά η χώρα εισαγωγής χάνει και η χώρα εξαγωγής κερδίζει χωρίς να μπορούμε να καθορίσουμε ποιες ομάδες κερδίζουν ή χάνουν μέσα στην χώρα
- 21.** Σε τι διαφέρει μία επιδότηση εξαγωγών από μία ποσόστωση εισαγωγών που επιβάλλεται από μια μεγάλη χώρα;
- A.** Η επιδότηση εξαγωγών χειροτερεύει τους όρους εμπορίου ενώ η ποσόστωση εισαγωγών τους βελτιώνει
- B.** Η επιδότηση εξαγωγών βελτιώνει τους όρους εμπορίου ενώ η ποσόστωση εισαγωγών τους χειροτερεύει
- Γ.** Δεν διαφέρουν μιας και οι επιπτώσεις στην κατανομή εισοδήματος είναι ίδιες
- Δ.** Οι επιπτώσεις μιας ποσόστωσης στην ευημερία είναι ξεκάθαρες ενώ οι επιπτώσεις της επιδότησης εξαγωγών δεν είναι
- E.** Κανένα από τα παραπάνω
- 22.** Μία ποσόστωση εισαγωγών
- A.** Έχει τις ίδιες επιπτώσεις στην ευημερία με ένα δασμό εισαγωγής
- B.** Κοστίζει πάντα λιγότερο σε μια χώρα από ότι ο δασμός
- Γ.** Κοστίζει πάντα περισσότερο σε μια χώρα από ότι ο δασμός
- Δ.** Δημιουργεί προσόδους που μπορεί να κατευθύνονται σε ξένους
- E.** Χειροτερεύει πάντα τους όρους εμπορίου
- 23.** Ποιο από τα παρακάτω **δεν** είναι αληθές για τον εκούσιο περιορισμό εξαγωγών;
- A.** Ωφελεί την χώρα εξαγωγής συνολικά (παραγωγούς και καταναλωτές)
- B.** Παράγει πάντα ζημιά για την χώρα εισαγωγής
- Γ.** Συχνά επιβάλλονται μετά από αίτημα της χώρας εισαγωγής
- Δ.** Είναι μια μορφή ποσόστωσης εξαγωγών
- E.** Όλα τα παραπάνω
- 24.** Ο αποτελεσματικός βαθμός προστασίας:
- A.** Διακρίνει μεταξύ αποτελεσματικών και μη αποτελεσματικών δασμών
- B.** Δείχνει το ελάχιστο επίπεδο στο οποίο πρέπει να βρίσκεται ο δασμός για να είναι αποτελεσματικός
- Γ.** Δείχνει την αύξηση στην προστιθέμενη αξία για την εγχώρια παραγωγή λόγω δασμών σε εκατοστιαίους όρους

- Δ. Δείχνει την αποτελεσματικότητα ενός δασμού να δημιουργεί έσοδα στις επιχειρήσεις
- Ε. Δείχνει την αποτελεσματικότητα ενός δασμού να δημιουργεί φορολογικά έσοδα για το κράτος
25. Εάν μία χώρα επιβάλλει 10% δασμό στις εισαγωγές παπουτσιών και 5% σε όλα τα υλικά (εισροές) που απαιτούνται για την κατασκευή παπουτσιών, τότε ο αποτελεσματικός βαθμός προστασίας θα είναι:
- Α. Μεγαλύτερος από 10%
- Β. 10%
- Γ. Μεταξύ 5% και 10%
- Δ. 5%
- Ε. Μικρότερος από 5%
26. Το υπόδειγμα μικρής χώρας για τον υπολογισμό των επιπτώσεων των δασμών στην ευημερία εφαρμόζεται όταν:
- Α. Η χώρα έχει περισσότερους από 10 εκατομμύρια κατοίκους
- Β. Η χώρα έχει περισσότερο από 500\$ κατά κεφαλή εισόδημα
- Γ. Η χώρα είναι μικρότερη από τους κυριότερους εμπορικούς της εταίρους
- Δ. Η χώρα είναι «δέκτης των τιμών», πολύ μικρή να επηρεάσει με την προσφορά της ή την ζήτησή της την διεθνή εμπορική τιμή ενός αγαθού
- Ε. Όταν η χώρα δεν ανήκει στο G8
27. Εάν μια μικρή χώρα επιβάλλει 10% δασμό εισαγωγής στα αυτοκίνητα τότε η τιμή των αυτοκινήτων στη χώρα:
- Α. Θα αυξηθεί 10%
- Β. Θα αυξηθεί περισσότερο από 10%
- Γ. Θα αυξηθεί λιγότερο από 10%
- Δ. Θα παραμείνει ίδια
- Ε. Θα μειωθεί γιατί η χώρα είναι μικρή
28. Τα αναδιανεμητικά αποτελέσματα ενός δασμού αναφέρονται:
- Α. Στα έσοδα του δασμού που κατευθύνονται στη κυβέρνηση
- Β. Στα υψηλότερα κέρδη που κατευθύνονται στους εγχώριους παραγωγούς εις βάρος των καταναλωτών
- Γ. Στα χρήματα που κατευθύνονται στους εγχώριους παραγωγούς για να αποζημιώσουν τη σχετική τους αναποτελεσματικότητα ως προς τους ξένους παραγωγούς
- Δ. Στην ανακατανομή των κερδών από τους ξένους παραγωγούς προς τους εγχώριους
- Ε. Σε κανένα από τα παραπάνω

29. Το αποτέλεσμα προστασίας ενός δασμού αναφέρεται:

- A.** Στα έσοδα του δασμού που κατευθύνονται στη κυβέρνηση
- B.** Στα υψηλότερα κέρδη που λαμβάνουν οι εγχώριοι παραγωγοί εις βάρος των καταναλωτών
- Γ.** Στα χρήματα που κατευθύνονται στους εγχώριους παραγωγούς για να αποζημιώσουν τη σχετική τους αναποτελεσματικότητα ως προς τους ξένους παραγωγούς
- Δ.** Στην ανακατανομή των κερδών από τους ξένους παραγωγούς προς τους εγχώριους
- E.** Σε κανένα από τα παραπάνω

30. Εάν μία μικρή χώρα επιβάλλει ένα δασμό στις εισαγωγές τότε:

- A.** Η επίπτωση στην ευημερία στατικά θα είναι θετική για τη χώρα συνολικά
- B.** Η χώρα θα αυξήσει την ευημερία της μόνο εάν η αναδιανεμητική επίπτωση συν την επίπτωση από τα έσοδα, ξεπερνούν την επίπτωση στη προστασία και την απώλεια νεκρού σημείου.
- Γ.** Η χώρα θα κερδίσει σε όρους ευημερίας μόνο εάν οι εμπορικοί της εταίροι δεν ανταποδώσουν το δασμό
- Δ.** Η επίπτωση στην ευημερία στατικά θα είναι αρνητική για τη χώρα συνολικά
- E.** Κανένα από τα παραπάνω

31. Εάν μία μεγάλη χώρα επιβάλλει ένα δασμό στις εισαγωγές τότε:

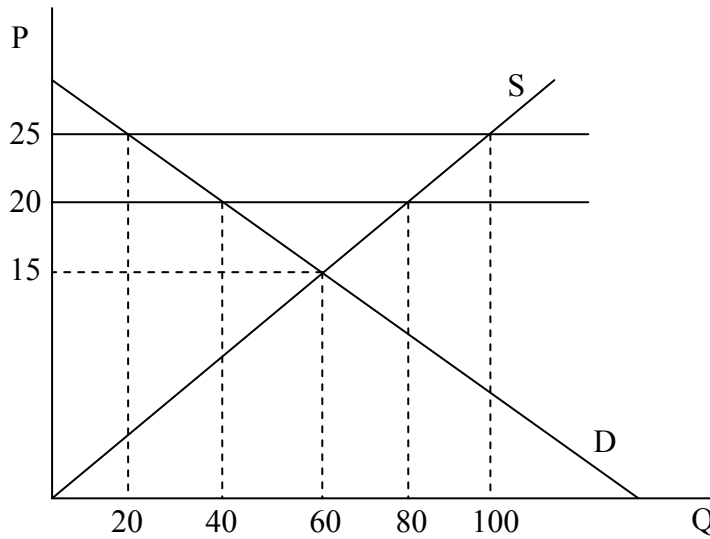
- A.** Η εγχώρια τιμή του προϊόντος θα αυξηθεί περισσότερο από την ποσοστιαία αύξηση λόγω δασμού
- B.** Η απώλεια ευημερίας στη χώρα συνολικά θα είναι μεγαλύτερη από ότι εάν η χώρα ήταν μικρή (η απώλεια υπολογιζόταν με υπόδειγμα μικρής χώρας)
- Γ.** Η χώρα θα κερδίσει στατικά σε όρους ευημερίας εάν τα οφέλη από την πίεση στους ξένους παραγωγούς να μειώσουν την τιμή εξαγωγής (διεθνή τιμή) ξεπερνούν τις απώλειες από την προστασία συν την απώλεια νεκρού σημείου
- Δ.** Οι επιπτώσεις στους εμπορικούς εταίρους θα είναι πολύ μικρές για να γίνουν αντιληπτές
- E.** Δεν θα συμβεί τίποτα από τα παραπάνω

32. Εάν μία μικρή χώρα επιβάλλει ποσόστωση εισαγωγών τότε:

- A.** Το πλεόνασμα του παραγωγού θα αυξηθεί
- B.** Το πλεόνασμα του καταναλωτή θα αυξηθεί
- Γ.** Το πλεόνασμα του παραγωγού θα μειωθεί
- Δ.** Τα B και Γ ανωτέρω
- E.** Κανένα από τα ανωτέρω

33. Ένας δασμός εισαγωγών θα οδηγήσει σε αύξηση του συνολικού πλεονάσματος μιας χώρας:

- A. Είτε στη περίπτωση του υποδείγματος της μικρής χώρας είτε στη περίπτωση του υποδείγματος της μεγάλης χώρας
- B. Μόνο στη περίπτωση του υποδείγματος της μεγάλης χώρας
- Γ. Μόνο στη περίπτωση του υποδείγματος της μικρής χώρας
- Δ. Σε καμία περίπτωση
- E. Δεν μπορούμε να το απαντήσουμε γιατί οι επιπτώσεις του δασμού δεν είναι πάντα ξεκάθαρες

34. Με βάση το παραπάνω διάγραμμα, η τιμή του αγαθού σε κατάσταση αυτάρκειας (με έλλειψη εμπορίου) είναι:

- A. 5 ευρώ
- B. 10 ευρώ
- Γ. 15 ευρώ
- Δ. 20 ευρώ
- E. Δεν μπορεί να προσδιοριστεί χωρίς επιπλέον πληροφορίες

35. Με βάση το παραπάνω διάγραμμα, εάν η χώρα επιβάλλει ένα δασμό εξαγωγών στο προϊόν ίσο με 5 ευρώ και η τιμή του αγαθού στις διεθνείς αγορές πέσει από 25 ευρώ σε 20 ευρώ τότε οι εξαγωγές της χώρας θα γίνουν:

- A. 20
- B. 40
- Γ. 60
- Δ. 80
- E. 100

36. Με βάση το παραπάνω διάγραμμα, εάν η χώρα επιβάλλει ένα δασμό εισαγωγών στο προϊόν ίσο με 5 ευρώ τότε τα έσοδα του κράτους θα αυξηθούν κατά:
- A. 100
 - B. 200
 - Γ. 400
 - Δ. 600
 - E. Δεν θα μεταβληθούν
37. Με βάση το παραπάνω διάγραμμα, εάν η χώρα επιβάλλει ένα δασμό εισαγωγών στο προϊόν ίσο με 5 ευρώ τότε το πλεόνασμα του παραγωγού θα:
- A. Αυξηθεί κατά 300
 - B. Αυξηθεί κατά 450
 - Γ. Μειωθεί κατά 300
 - Δ. Μειωθεί κατά 450
 - E. Δεν θα μεταβληθεί
38. Με βάση το παραπάνω διάγραμμα, εάν η χώρα επιβάλλει ένα δασμό εισαγωγών στο προϊόν ίσο με 5 ευρώ τότε η απώλεια αποδοτικότητας θα ισούται με:
- A. 0
 - B. 50
 - Γ. 100
 - Δ. 150
 - E. 200
39. Μία χώρα αναγκάζει έναν εμπορικό της εταίρο να περιορίσει εθελοντικά τις εξαγωγές του στη χώρα αυτή. Τότε η χώρα θα έχει την εξής εμπειρία:
- A. Θα χειροτερεύσουν οι όροι εμπορίου της και θα μειωθεί ο όγκος του εμπορίου
 - B. Θα χειροτερεύσουν οι όροι εμπορίου της και θα αυξηθεί ο όγκος του εμπορίου
 - Γ. Θα καλυτερεύσουν οι όροι εμπορίου της και θα μειωθεί ο όγκος του εμπορίου
 - Δ. Θα καλυτερεύσουν οι όροι εμπορίου της και θα αυξηθεί ο όγκος του εμπορίου
 - E. Δεν θα συμβεί τίποτα από τα παραπάνω
40. Ποιες από τις ακόλουθες πολιτικές εμπορίου θα οδηγήσει μια χώρα σε καλυτέρευση των όρων εμπορίου της και μείωση του όγκου εμπορίου της;
- A. Οι δασμοί
 - B. Οι ποσοστώσεις εισαγωγών
 - Γ. Ο εθελοντικός περιορισμός εξαγωγών
 - Δ. Όλα τα παραπάνω
 - E. Τα A και B παραπάνω

41. Γενικά, οι επιδοτήσεις εξαγωγών τείνουν σε _____ του πλεονάσματος καταναλωτή και σε _____ του πλεονάσματος παραγωγού.
- A. Αύξηση ; αύξηση
 - B. Μείωση ; αύξηση
 - Γ. Αύξηση ; μείωση
 - Δ. Μείωση ; μείωση
 - E. Κανένα από τα παραπάνω
42. Ποιό από τα ακόλουθα είναι ένας σοβαρός λόγος που θεωρεί ότι η χρήση των δασμών εισαγωγής δεν θα αυξήσει το συνολικό επίπεδο απασχόλησης;
- A. Οι εμπορικοί εταίροι μπορεί να ανταποδώσουν
 - B. Η συναλλαγματική ισοτιμία μπορεί να διολισθήσει οδηγώντας σε αύξηση των εξαγωγών
 - Γ. Οι δασμοί μπορεί να μειώσουν τα εισοδήματα των εμπορικών εταίρων
 - Δ. Όλα τα παραπάνω
 - E. Τα A και Γ παραπάνω
43. Η επιβολή ενός δασμού εισαγωγής μπορεί να μην καλυτερεύσει τους όρους εμπορίου μιας χώρας εάν:
- A. Οι εμπορικοί εταίροι ανταποδώσουν
 - B. Η συναλλαγματική ισοτιμία της χώρας διολισθήσει
 - Γ. Οι δασμοί μειώσουν τα εισοδήματα των εμπορικών εταίρων
 - Δ. Όλα τα παραπάνω
 - E. Κανένα από τα παραπάνω
44. Υποθέτοντας ότι δεν υπάρχει ανταπόδοση σε ένα δασμό εισαγωγής, τότε αυτός μπορεί να βοηθήσει μια χώρα εάν:
- A. Επιτρέπει οικονομίες κλίμακας ή αύξηση δαπανών για έρευνα και ανάπτυξη
 - B. Συνδυάζεται με επιδοτήσεις στις εισαγωγές
 - Γ. Επιτρέπει επιχειρηματικές στρατηγικές
 - Δ. Συμβούν όλα τα παραπάνω ταυτόχρονα
 - E. Με κανένα από τα παραπάνω
45. Όταν μια χώρα επιβάλλει ένα δασμό εισαγωγής:
- A. Η εγχώρια τιμή του εισαγόμενου προϊόντος αυξάνει
 - B. Η εγχώρια κατανάλωση του εισαγόμενου προϊόντος μειώνεται
 - Γ. Η εγχώρια παραγωγή του εισαγόμενου προϊόντος αυξάνει
 - Δ. Ο όγκος εισαγωγών του εισαγόμενου προϊόντος μειώνεται
 - E. Όλα τα παραπάνω

46. Όταν δεν χρησιμοποιούνται εισαγόμενες εισροές για την παραγωγή ενός αγαθού, ο αποτελεσματικός βαθμός προστασίας του προϊόντος είναι:
- A. Ίσος με τον ονομαστικό δασμό
 - B. Μεγαλύτερος από τον ονομαστικό δασμό
 - Γ. Μικρότερος από τον ονομαστικό δασμό
 - Δ. Όλα τα παραπάνω είναι δυνατά
 - E. Τα A και B παραπάνω
47. Ποιο από τα ακόλουθα **δεν** είναι αποτέλεσμα γενικής ισορροπίας από την επιβολή ενός δασμού εισαγωγής από μια μικρή χώρα;
- A. Οι διεθνής τιμή του προϊόντος παραμένει αμετάβλητη
 - B. Οι τιμές για τους καταναλωτές της χώρας αυξάνουν ίσα με το ύψος του δασμού
 - Γ. Η εγχώρια παραγωγή του προϊόντος μειώνεται και η κατανάλωση του εισαγόμενου αυξάνει
 - Δ. Η ευημερία της χώρας αυξάνει
 - E. Τα A και B παραπάνω
48. Όταν μια χώρα επιβάλλει ένα δασμό εισαγωγής τότε η καμπύλη διάθεσης της χώρας:
- A. Θα απομακρυνθεί από τον άξονα που μετρά τις εξαγωγές της
 - B. Θα απομακρυνθεί από τον άξονα που μετρά τις εισαγωγές της
 - Γ. Δεν θα μετακινηθεί
 - Δ. Όλα τα παραπάνω είναι δυνατά
 - E. Τα A και Γ μόνο είναι δυνατά
49. Το μόνο επιχείρημα υπέρ ενός δασμού εισαγωγής που μπορεί να έχει οικονομική βάση είναι:
- A. Η προστασία της εγχώριας εργατικής δύναμης έναντι της φθηνής εργατικής δύναμης στην αλλοδαπή
 - B. Η διόρθωση του ελλείμματος στο εμπορικό ισοζύγιο της χώρας
 - Γ. Η καλύτερευση στους όρους εμπορίου μιας χώρας
 - Δ. Το επιχείρημα της νηπιακής βιομηχανίας
 - E. Τα A και B παραπάνω
50. Μια ποσόστωση εισαγωγών έχει όλες τις επιπτώσεις στην ευημερία που έχει και ένας φόρος εκτός:
- A. Απώλειας αποδοτικότητας
 - B. Στρέβλωσης κατανάλωσης
 - Γ. Στρέβλωσης παραγωγής
 - Δ. Απώλειας νεκρού σημείου
 - E. Αποτελέσματος εσόδων

51. Σε περιόδους αύξησης της εγχώριας ζήτησης, μια ποσόστωση εισαγωγών:

- A. Έχει τις ίδιες επιπτώσεις με ένα δασμό
- B. Θα δώσει αυξημένα δασμολογικά έσοδα
- Γ. Είναι λιγότερο περιοριστική από ένα δασμό
- Δ. Είναι περισσότερο περιοριστική από ένα δασμό
- E. Κανένα από τα παραπάνω

52. Η αξίωση ελαχίστου μεριδίου:

- A. Είναι σχεδιασμένη έτσι ώστε να τηρούνται κριτήρια υγείας και ασφάλειας στην κατανάλωση των προϊόντων
- B. Είναι εναλλακτική στρατηγική σε μη δασμολογικές πολιτικές
- Γ. Δεν αυξάνουν τις τιμές όπως κάνουν οι δασμοί και οι ποσοστώσεις
- Δ. Καθορίζουν ένα ελάχιστο ποσοστό προστιθέμενης αξίας του προϊόντος που πρέπει να παράγεται από εγχώριους παραγωγούς
- E. Κανένα από τα παραπάνω

53. Οι επιδοτήσεις εξαγωγών:

- A. Δεν έχουν επίπτωση στη τιμή εξαγωγής του προϊόντος
- B. Μειώνουν την τιμή εξαγωγής του προϊόντος και απαιτούν μεγαλύτερη (αυξημένη) φορολογία
- Γ. Αυξάνουν την τιμή εξαγωγής του προϊόντος και απαιτούν μεγαλύτερη (αυξημένη) φορολογία
- Δ. Αυξάνουν την τιμή εξαγωγής του προϊόντος αλλά απαιτούν μικρότερη (μειωμένη) φορολογία
- E. Μειώνουν την τιμή εξαγωγής του προϊόντος και συγχρόνως απαιτούν μικρότερη (μειωμένη) φορολογία

54. Πολλές φορές η πολιτική των δημοσίων προμηθειών:

- A. Αποτελεί μη δασμολογικό μέτρο που ευνοεί τους εγχώριους παραγωγούς έναντι των ξένων
- B. Οδηγεί σε μείωση του τουρισμού
- Γ. Αφορά σε καμπάνιες που διαφημίζουν τα πλεονεκτήματα των εγχώριων επιχειρήσεων έναντι των ξένων
- Δ. Επιτυγχάνει όλα τα προστατευτικά πλεονεκτήματα των δασμών χωρίς τις διάφορες απώλειες ευημερίας των δασμών
- E. Συνδυάζεται με τουλάχιστον ύποπτες συναλλαγές πολιτικών και επιχειρηματιών

55. Μια ποσόστωση εισαγωγών που μειώνει τις εισαγωγές στο ίδιο επίπεδο που θα τις μείωνε και ένας ισοδύναμος φόρος επί της αξίας θα:

- A. Αυξήσει τις εγχώριες τιμές λιγότερο από το δασμό
- B. Αποφύγει τα αναδιανεμητικά αποτελέσματα του δασμού
- Γ. Έχει λιγότερο προστατευτικό αποτέλεσμα από το δασμό
- Δ. Έχει λιγότερα έσοδα για το κράτος από ότι ο δασμός
- E. Όλα τα παραπάνω

56. Μία χώρα που χρησιμοποιεί ποσοτώσεις εισαγωγών αντί δασμών εισαγωγής για την προστασία της εγχώριας βιομηχανίας της θα διαπιστώσει ότι, καθώς η ζήτηση για το προϊόν αυτής της βιομηχανίας αυξάνει:

- A. Η τιμή του προϊόντος θα αυξάνει λιγότερο γρήγορα από ότι εάν είχε επιβάλλει δασμό
- B. Η τιμή του προϊόντος θα αυξάνει περισσότερο γρήγορα από ότι εάν είχε επιβάλλει δασμό
- Γ. Η τιμή του προϊόντος δεν θα μεταβάλλεται διότι η ποσόστωση διαφέρει από το δασμό στο σημείο αυτό
- Δ. Η ποσότητα εγχώριας παραγωγής του προϊόντος θα αυξάνει λιγότερο γρήγορα από ότι εάν είχε επιβάλλει δασμό
- E. Δεν θα συμβαίνει τίποτα από τα παραπάνω

57. Σε σχέση με μια ποσόστωση εισαγωγών, ο εθελούσιος περιορισμός εξαγωγών:

- A. Δημιουργεί περισσότερα έσοδα για το κράτος που εισάγει το προϊόν
- B. Αποφεύγει την αύξηση τιμής που συνοδεύεται από την ποσόστωση
- Γ. Δημιουργεί καινούργιες ευκαιρίες εξαγωγών για προμηθευτές που δεν έχουν περιορισμούς
- Δ. Είναι πιο δύσκολο να αλλάξει ή να επαναδιαπραγματευθεί καθώς με την πάροδο του χρόνου μεταβάλλονται οι συνθήκες
- E. Δεν έχει καμιά από τις παραπάνω σχέσεις

58. Μία εγχώρια επιδότηση που επιτρέπει σε μια βιομηχανία να ανταγωνισθεί τα εισαγόμενα προϊόντα:

- A. Αποφεύγει τις προστατευτικές επιπτώσεις του δασμού εισαγωγής
- B. Αποφεύγει τις αναδιανεμητικές επιπτώσεις του δασμού εισαγωγής
- Γ. Αποφεύγει την απώλεια λόγω στρέβλωσης της κατανάλωσης που επιφέρει ο δασμός εισαγωγής διότι δεν παρεμβαίνει στις τιμές της εγχώριας αγοράς
- Δ. Αυξάνει τις εγχώριες τιμές των προϊόντων
- E. Μειώνει τις εγχώριες τιμές των προϊόντων

59. Μία χώρα που χρησιμοποιεί επιδοτήσεις εξαγωγών θα διαπιστώσει ότι:

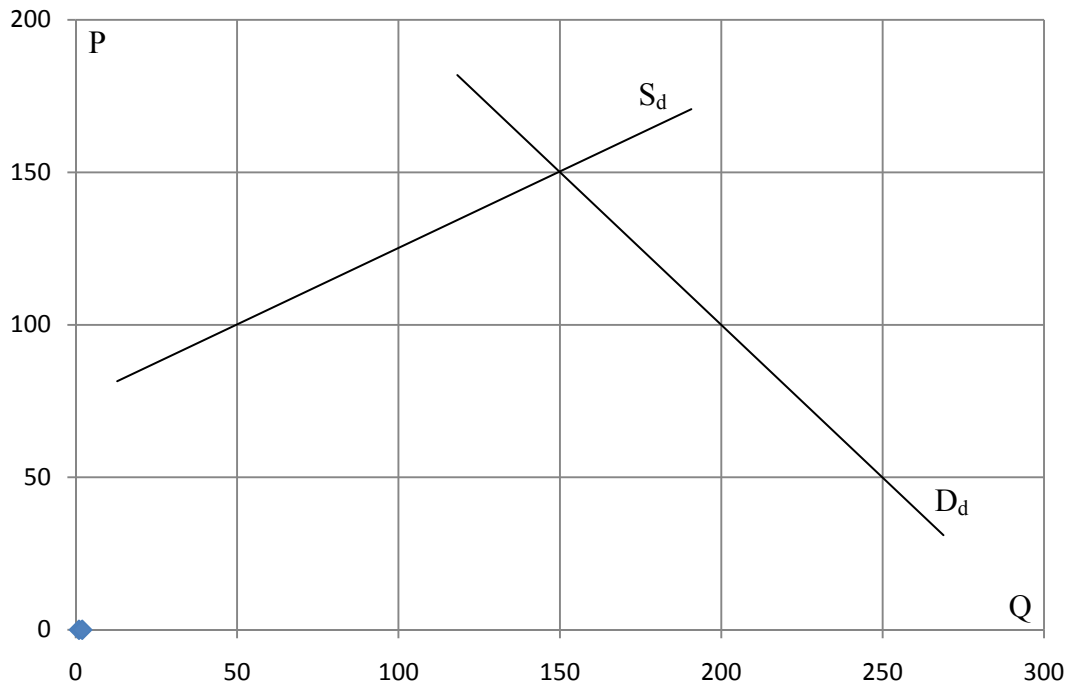
- A. Οι τιμές των εξαγομένων θα αυξηθούν σε σχέση με τις τιμές των εισαγομένων
- B. Ο όγκος εξαγωγών θα αυξηθεί
- Γ. Τα συνολικά έσοδα από τις πωλήσεις εξαγομένων προϊόντων θα αυξηθούν οπωσδήποτε
- Δ. Θα αντισταθμίσει την απώλεια των κρατικών εσόδων προς τις επιδοτήσεις με λιγότερους φόρους
- E. Τα συνολικά έσοδα από τις πωλήσεις εξαγομένων προϊόντων θα μειωθούν οπωσδήποτε

60. Η αξίωση ελαχίστου εγχωρίου μεριδίου:

- A.** Μειώνει τις εισαγωγές προβάλλοντας την αξίωση ότι κάποιο ελάχιστο ποσοστό της προστιθέμενης αξίας του προϊόντος θα πρέπει να έχει παραχθεί εγχωρίως
- B.** Μειώνει τις εισαγωγές προβάλλοντας την αξίωση ότι κάποια εισροή του προϊόντος θα πρέπει να περιλαμβάνεται σε ένα ελάχιστο ποσοστό
- Γ.** Προάγεται όταν οι χώρες θέλουν να ελέγξουν την ποιότητα της παραγωγής και κυρίως τη σύσταση του προϊόντος
- Δ.** Εφαρμόζεται στους εγχώριους παραγωγούς αλλά όχι σε πολυεθνικές εταιρείες ή σε επιχειρήσεις που ανήκουν σε ξένους
- E.** Είναι μια μέθοδος για την μείωση των μη δασμολογικών εμποδίων εμπορίου

5. Λυμένες Ασκήσεις

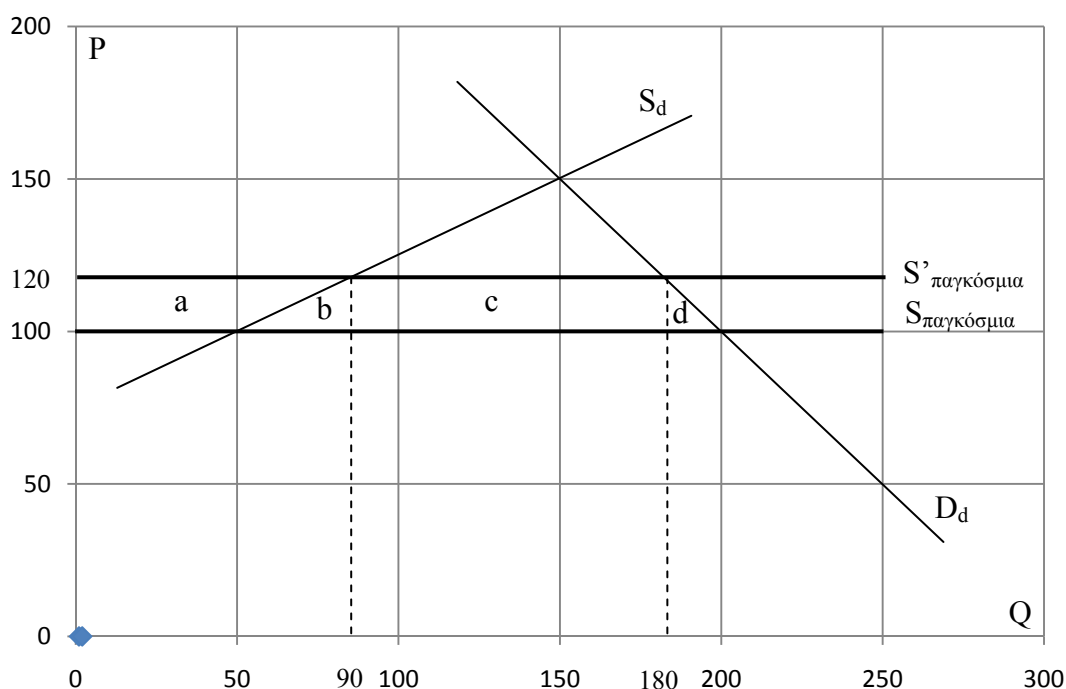
1. Χρησιμοποιήστε το παρακάτω διάγραμμα που δείχνει τη ζήτηση και προσφορά χάλυβα στην Ευρωπαϊκή Ένωση για να απαντήσετε στις ερωτήσεις.

- A. Ποια είναι η τιμή χάλυβα στην Ευρωπαϊκή Ένωση σε κατάσταση αυτάρκειας; Ποια θα είναι η τιμή και η ποσότητα;
- B. Εάν οι διεθνείς τιμές χάλυβα είναι 100 ευρώ ο τόνο και η Ευρωπαϊκή Ένωση υιοθετήσει μια πολιτική ελεύθερου εμπορίου, δείξτε γραφικά πόσος χάλυβας θα εισάγεται και πόσος θα παράγεται μέσα στην Ένωση;
- Γ. Δείξτε γραφικά και υπολογίστε το μέγεθος των επιπτώσεων ενός δασμού 20% στις εισαγωγές χάλυβα. Διερευνήστε εάν η Ένωση θα κερδίσει ή θα χάσει από το δασμό και προσδιορίστε τις ζημιές ή τα κέρδη.

Απάντηση άσκησης 1

- A. Με απουσία εμπορίου η ισορροπία βρίσκεται από το σημείο τομής προσφοράς και ζήτησης μέσα στην Ένωση. Άρα θα έχουμε $Q=150$ τόνους, $P=150$ ευρώ.
- B. Στο παρακάτω διάγραμμα φαίνεται η παγκόσμια προσφορά με την καμπύλη $S_{\text{παγκόσμια}}$. Συνεπώς η αγορά θα ισορροπήσει στο σημείο τομής της ζήτησης και της παγκόσμιας προσφοράς στην ποσότητα $Q=200$ τόνοι. Με τιμή 100 ευρώ τον τόνο οι παραγωγοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα παράγουν στο σημείο τομής της καμπύλης παγκόσμιας προσφοράς και εγχώριας προσφοράς, $Q=50$ τόνοι. Άρα η Ένωση θα καταναλώνει 200 τόνους εκ των οποίων 50 θα παράγονται εγχωρίως και συνεπώς 150 θα εισάγονται.

Γ. Θεωρούμε την Ευρωπαϊκή Ένωση λήπτη των διεθνών τιμών (υπόδειγμα μικρής χώρας). Με την επιβολή του δασμού σε 20%, η τιμή του χάλυβα στο εσωτερικό της Ένωσης θα φτάσει στα 120 ευρώ ο τόνος και στο γράφημα παραπάνω παρουσιάζεται από την νέα καμπύλη παγκόσμιας προσφοράς $S'_{\text{παγκόσμια}}$.

Για την εσωτερική καμπύλη προσφοράς χάλυβα, το διάγραμμα της άσκησης σας δίνει δύο καθαρά σημεία (50, 100) και (150, 150) από τα οποία μπορείτε να συνάγετε ότι η καμπύλη προσφοράς έχει την μορφή $P=0,5Q+75$. Ομοίως, το διάγραμμα της άσκησης σας δίνει δύο καθαρά σημεία (250, 50) και (150, 150) από τα οποία μπορείτε να συνάγετε ότι η καμπύλη ζήτησης έχει την μορφή $P=-Q+300$. Άρα το σημείο τομής της καμπύλης προσφοράς με την τιμή μετά το δασμό στα 120 ευρώ δίνει ποσότητα 90 τόνους εγχώριας παραγωγής και το σημείο τομής της καμπύλης ζήτησης με την τιμή στα 120 ευρώ ο τόνος δίνει ποσότητα 180 τόνους κατανάλωσης. Άρα οι εισαγωγές θα περιορισθούν στους 90 τόνους (180-90).

Στο σχήμα παραπάνω σημειώνουμε τις επιπτώσεις του δασμού με τέσσερα σχήματα a, b, c και d. Το τραπεζοειδές a είναι το όφελος του παραγωγού (ή αλλιώς αναδιανεμητικό αποτέλεσμα). Το τρίγωνο b είναι η απώλεια από τη στρέβλωση της παραγωγής. Το ορθογώνιο c είναι το όφελος από τα κρατικά έσοδα και το τρίγωνο d είναι η απώλεια από τη στρέβλωση της κατανάλωσης. Τα τρίγωνα b και d μαζί αποτελούν τη συνολική απώλεια αποδοτικότητας. Οι επιφάνειες a, b, c και d μαζί αποτελούν τη συνολική απώλεια πλεονάσματος του καταναλωτή.

Άρα:

$a=(50 \times 20) + ((40 \times 20)/2) = 1000 + 400 = 1400$ το a είναι το άθροισμα ενός ορθογωνίου παραλληλογράμμου και ενός ορθογωνίου τριγώνου. Το παραλληλόγραμμο έχει πλευρές 50 και 20 και το τρίγωνο βάση 40 που προκύπτει σαν 90-50 και ύψος 20.

$b=(40 \times 20)/2=400$ το 40 προκύπτει σαν 90-40 η βάση του ορθογωνίου τριγώνου

$c=(90 \times 20)=1800$ το 90 προκύπτει σαν 180-90 η βάση του ορθογωνίου

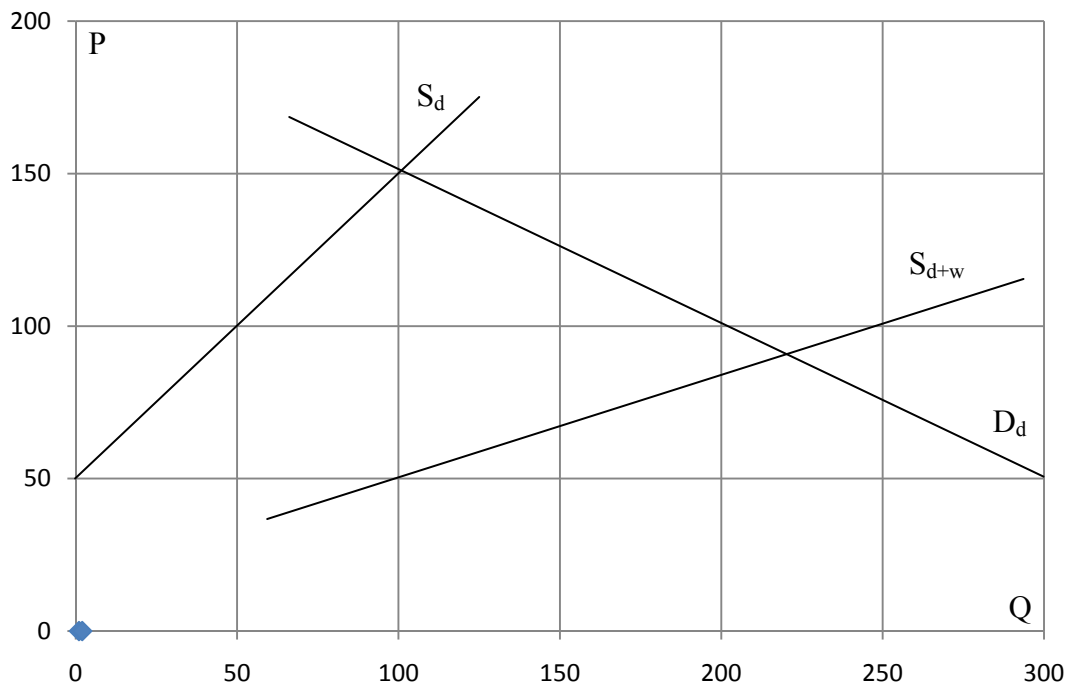
$d=(20 \times 20)/2=200$ το 20 προκύπτει σαν 200-180 η βάση του ορθογωνίου τριγώνου.

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τις επιπτώσεις του δασμού.

Επίπτωση	Επιφάνεια	Τιμή
Συνολική απώλεια πλεονάσματος καταναλωτή	$a+b+c+d$	3.850
Όφελος παραγωγού (αναδιανεμητικό αποτέλεσμα)	a	1.400
Απώλεια στρέβλωσης παραγωγής	b	400
Απώλεια στρέβλωσης κατανάλωσης	d	200
Όφελος κρατικών εσόδων	c	1.800

Άρα η Ένωση θα χάσει $(a+b+c+d)-a-c=b+d=600$

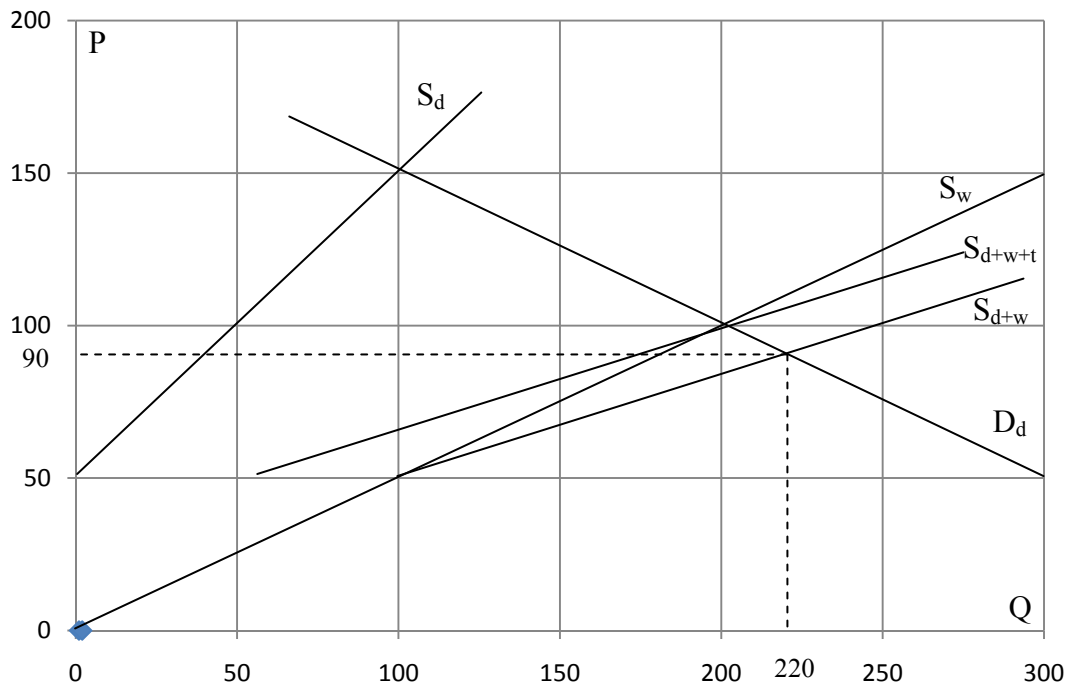
2. Χρησιμοποιήστε το παρακάτω διάγραμμα που δείχνει τη ζήτηση και προσφορά χάλυβα στην Ευρωπαϊκή Ένωση για να απαντήστε στις ερωτήσεις.

- A. Γιατί στο παραπάνω διάγραμμα υιοθετούμε το υπόδειγμα της μεγάλης χώρας και όχι της μικρής όπως κάναμε στην άσκηση 1; Ποια είναι η τιμή του αγαθού, η εγχώρια παραγωγή, οι εισαγωγές και η συνολική κατανάλωση;
- B. Εάν επιβληθεί ένας δασμός εισαγωγής 20 ευρώ ανά τόνο, ποιες θα είναι οι επιπτώσεις στη τιμή, την εγχώρια παραγωγή τις εισαγωγές και τη συνολική κατανάλωση;
- Γ. Ποιες θα είναι, αναλυτικά, οι επιπτώσεις του δασμού; Κάτω από ποιες συνθήκες η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να κερδίσει από την επιβολή του δασμού;

Απάντηση άσκησης 2

- A. Από το διάγραμμα είναι εμφανές ότι υιοθετούμε το υπόδειγμα μεγάλης χώρας διότι η παγκόσμια προσφορά S_{d+w} εξαρτάται από την εγχώρια προσφορά S_d . Για την εγχώρια καμπύλη προσφοράς χάλυβα, το διάγραμμα της άσκησης σας δίνει δύο καθαρά σημεία (0, 50) και (100, 150) από τα οποία μπορείτε να συνάγετε ότι η εγχώρια καμπύλη προσφοράς έχει την μορφή $S_d \rightarrow P=Q+50$. Για την παγκόσμια καμπύλη προσφοράς (εγχώρια και υπόλοιπος κόσμος), το διάγραμμα της άσκησης σας δίνει δύο καθαρά σημεία (100, 50) και (250, 100) από τα οποία μπορείτε να συνάγετε ότι η παγκόσμια καμπύλη προσφοράς έχει την μορφή $S_{d+w} \rightarrow P=Q/3+50/3$. Ομοίως, το διάγραμμα της άσκησης σας δίνει δύο καθαρά σημεία (100, 50) και (250, 100) από τα οποία μπορείτε να συνάγετε ότι η καμπύλη ζήτησης έχει την μορφή $D_d \rightarrow P=-1/2Q+200$.

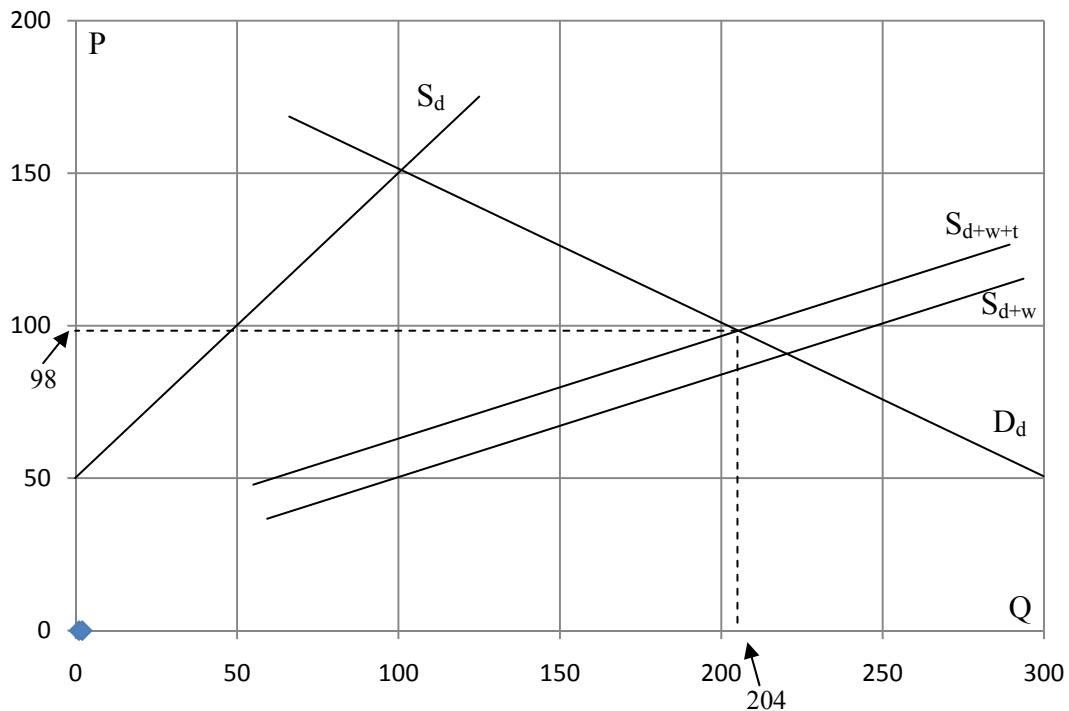

Συνεπώς, σε κατάσταση ελεύθερου εμπορίου, η ποσότητα κατανάλωσης βρίσκεται στη τιμή ισορροπίας μεταξύ S_{d+w} και D_d . $Q/3+50/3 = -1/2Q+200$ με $Q=220$ άρα $P=90$ ευρώ. Στα 90 ευρώ, η ποσότητα εγχώριας προσφοράς είναι:

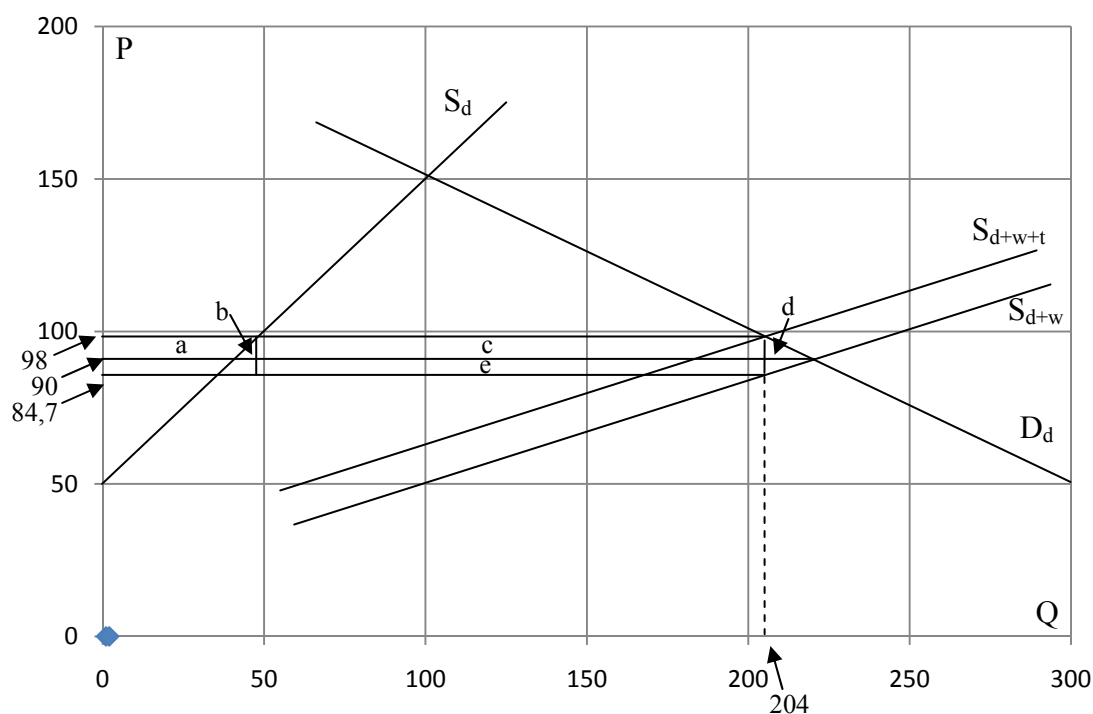
$90=Q+50$ άρα $Q_d=40$. Συνεπώς $220-40=180$ τόνοι θα εισάγονται, 40 θα παράγονται εγχωρίως και η κατανάλωση θα είναι 220 σε τιμή 90 ευρώ ο τόνος.

Στο παραπάνω διάγραμμα βλέπουμε επίσης την καμπύλη προσφοράς του υπόλοιπου κόσμου (παγκόσμια προσφορά χωρίς την χώρα). Την καμπύλη αυτή την βρίσκουμε από το σημείο με τιμή 50 η χώρα παράγει 0 και το σύνολο της προσφοράς (100) είναι μόνο παγκόσμια, και από το σημείο τιμής 100 όπου η εγχώρια προσφορά είναι 50 και η συνολική 250 άρα η παγκόσμια χωρίς τη χώρα αυτή είναι 200. Τα σημεία λοιπόν είναι (100,50) και (100, 200) από τα οποία βρίσκουμε παγκόσμια προσφορά χωρίς την χώρα $S_w \rightarrow P=1/2Q$.

Προσοχή: ο δασμός επιβάλλεται στην S_w και όχι στην S_{w+d} . Άρα η παγκόσμια (χωρίς τη χώρα) καμπύλη προσφοράς μετά το δασμό γίνεται $S_{w+t} \rightarrow S_w+20$ και η παγκόσμια προσφορά με τη χώρα γίνεται $S_{w+d+t} \rightarrow S_w+S_d+20 \rightarrow P=Q/3+30$. Αυτό το βρίσκουμε ($Q_d=P-50$, $Q_{w+t}=3P-40$, $Q_d+Q_{w+t}=3P-90 \rightarrow P=Q/3+30$). Η καμπύλη φαίνεται στο παραπάνω διάγραμμα. Η νέα αυτή παγκόσμια καμπύλη προσφοράς τέμνει τη καμπύλη ζήτησης στο σημείο $Q/3+30=1/2Q+200$ άρα η ποσότητα ζήτησης στην τιμή ισορροπίας είναι 204 τόνοι με τιμή 98 ευρώ.

Στο σημείο αυτό, η εγχώρια παραγωγή με τιμή 98 ευρώ το τόνο είναι 48 τόνοι (98-50 από τη καμπύλη εγχώριας προσφοράς). Άρα θα παράγονται 48 τόνοι εγχωρίως, θα εισάγονται 156 (204-48) σε αγοραία τιμή 98 ευρώ ο τόνος. Προσοχή: επειδή έχουμε υπόδειγμα μεγάλης χώρας ο φόρος των 20 ευρώ δεν ενσωματώθηκε όλος στα 90 ευρώ της τιμής ισορροπίας του ελεύθερου εμπορίου. Από τα 20 ευρώ του δασμού, μόνο τα 8 ευρώ ενσωματώθηκαν στη τιμή αγοράς (98-90).

Στο σχήμα παραπάνω σημειώνουμε τις επιπτώσεις του δασμού με πέντε σχήματα a, b, c, d και e. Το τραπεζοειδές a είναι το όφελος του παραγωγού (ή αλλιώς αναδιανεμητικό αποτέλεσμα). Το τρίγωνο b είναι η απώλεια από τη στρέβλωση της παραγωγής. Το ορθογώνιο c είναι το όφελος από τα κρατικά έσοδα και το τρίγωνο d είναι η απώλεια από τη στρέβλωση της κατανάλωσης. Το ορθογώνιο παραλληλόγραμμο e είναι τα επιπλέον κρατικά έσοδα λόγω μειωμένης τιμής του αγαθού μετά την επιβολή του δασμού. Τα τρίγωνα b και d μαζί αποτελούν τη συνολική απώλεια αποδοτικότητας. Οι επιφάνειες a, b, c και d μαζί αποτελούν τη συνολική απώλεια πλεονάσματος του καταναλωτή.

Άρα,

$$a = (48 + 204) \times 8 / 2 = 352 \text{ (βάση μεγάλη και βάση μικρή επί ύψος διά δύο)}$$

$$b = (8 \times 8) / 2 = 32 \text{ (βάση επί ύψος διά δύο) } \text{ βάση} = 48 - 8 = 8 \text{ ύψος} = 98 - 90 = 8$$

$$c = (156 \times 8) = 1248 \text{ το 156 είναι οι εισαγωγές και προκύπτει σαν } 204 - 48 \text{ η βάση του ορθογωνίου}$$

$$e = (156 \times 5,3) = 827 \text{ περίπου το 156 ως ανωτέρω και το 5,3 σαν } 90 - 84,7$$

$$d = (16 \times 8) / 2 = 64 \text{ το 16 είναι } 220 \text{ (ποσότητα στο ελεύθερο εμπόριο) μείον } 204 \text{ (ποσότητα μετά το δασμό)}$$

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τις επιπτώσεις του δασμού.

Επίπτωση	Επιφάνεια	Τιμή
Συνολική απώλεια πλεονάσματος καταναλωτή	a+b+c+d	1696
Όφελος παραγωγού (αναδιανεμητικό αποτέλεσμα)	a	352
Απώλεια στρέβλωσης παραγωγής	b	32
Απώλεια στρέβλωσης κατανάλωσης	d	64
Όφελος κρατικών εσόδων	c	1248
Επίπτωση όρων εμπορίου	e	827

Η Ένωση μπορεί να κερδίσει εάν $e > (b+d)$ δηλαδή εάν $827 > 96$. Στο συγκεκριμένο παράδειγμα η Ένωση κερδίζει διότι το όφελος των όρων εμπορίου επειδή οι διεθνείς τιμές πέφτουν λόγω του δασμού είναι μεγαλύτερο από την απώλεια αποδοτικότητας.

3. Υποθέστε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση επιβάλλει ένα δασμό 1,5 ευρώ για κάθε συσκευασία με 6 μπίρες. Όλες οι μπίρες που εισάγει η Ένωση είναι ίδιες. Κάναμε μελέτες οι οποίες δείχνουν τις επιπτώσεις του δασμού στον παρακάτω πίνακα.

	Με ελεύθερο εμπόριο	Με το δασμό 1,5 ευρώ
Εγχώρια τιμή	3 ευρώ	4 ευρώ
Διεθνής τιμή	3 ευρώ	2,50 ευρώ
Εγχώρια ζήτηση	3,200	2,800
Εγχώρια παραγωγή	2,000	2,500
Εισαγωγές	1,200	300

- A. Υπολογίστε το καθαρό κέρδος (ή ζημιά) για την Ένωση από την επιβολή του δασμού.
- B. Υποθέστε ότι 2 ευρώ εισροών πάει σε κάθε πακέτο από 6 μπίρες που παράγονται στην Ένωση με ή χωρίς το δασμό. Ποιος είναι ο αποτελεσματικός βαθμός προστασίας που προσφέρει ο δασμός στην βιομηχανία μπίρας της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Απάντηση άσκησης 3

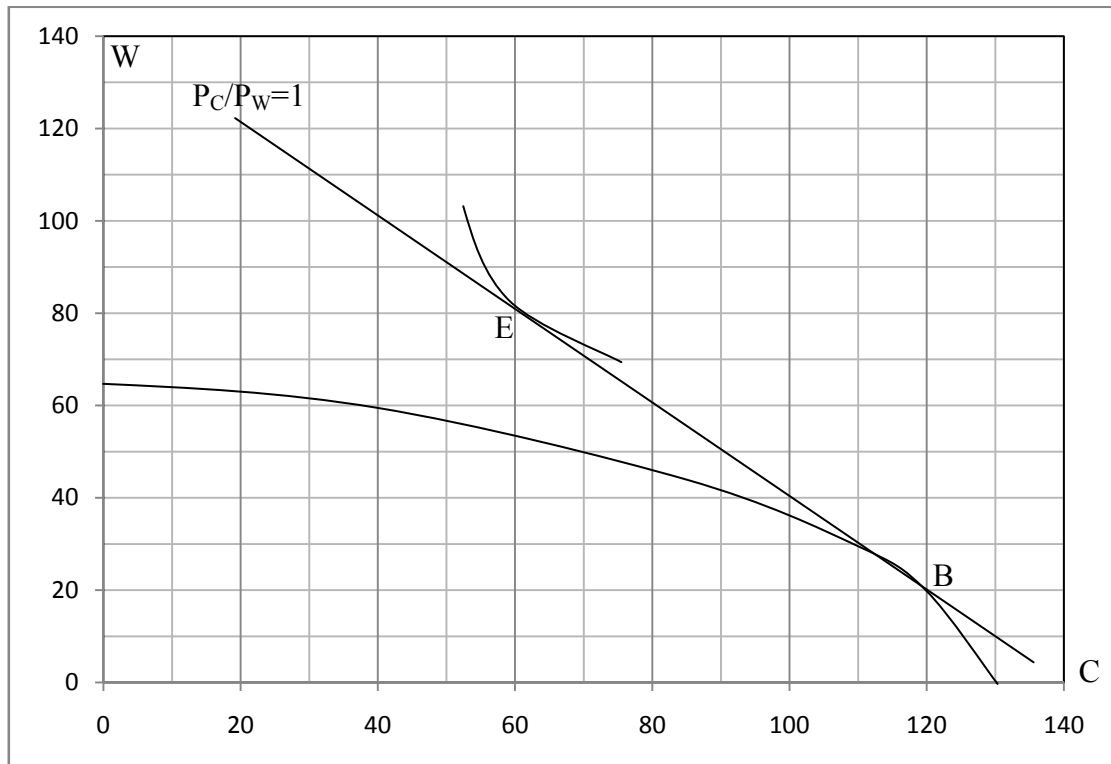
- A. Το υπόδειγμα που θα χρησιμοποιήσουμε είναι υπόδειγμα μεγάλης χώρας (ο δασμός δεν ενσωματώνεται στη τιμή). Άρα:

Επίπτωση	Επιφάνεια	Τιμή
Συνολική απώλεια πλεονάσματος καταναλωτή	$a+b+c+d$	3250
Όφελος παραγωγού (αναδιανεμητικό αποτέλεσμα)	a	2250
Απώλεια στρέβλωσης παραγωγής	b	250
Απώλεια στρέβλωσης κατανάλωσης	d	450
Όφελος κρατικών εσόδων	c	300
Επίπτωση όρων εμπορίου	e	150

Η Ένωση μπορεί να κερδίσει εάν $e > (b+d)$ δηλαδή εάν $150 > 700$. Στο συγκεκριμένο παράδειγμα η Ένωση χάνει και η καθαρή ζημιά είναι 550 διότι η Ένωση κερδίζει από το όφελος των όρων εμπορίου πολύ λιγότερο από όσο χάνει λόγω των στρεβλώσεων παραγωγής και κατανάλωσης.

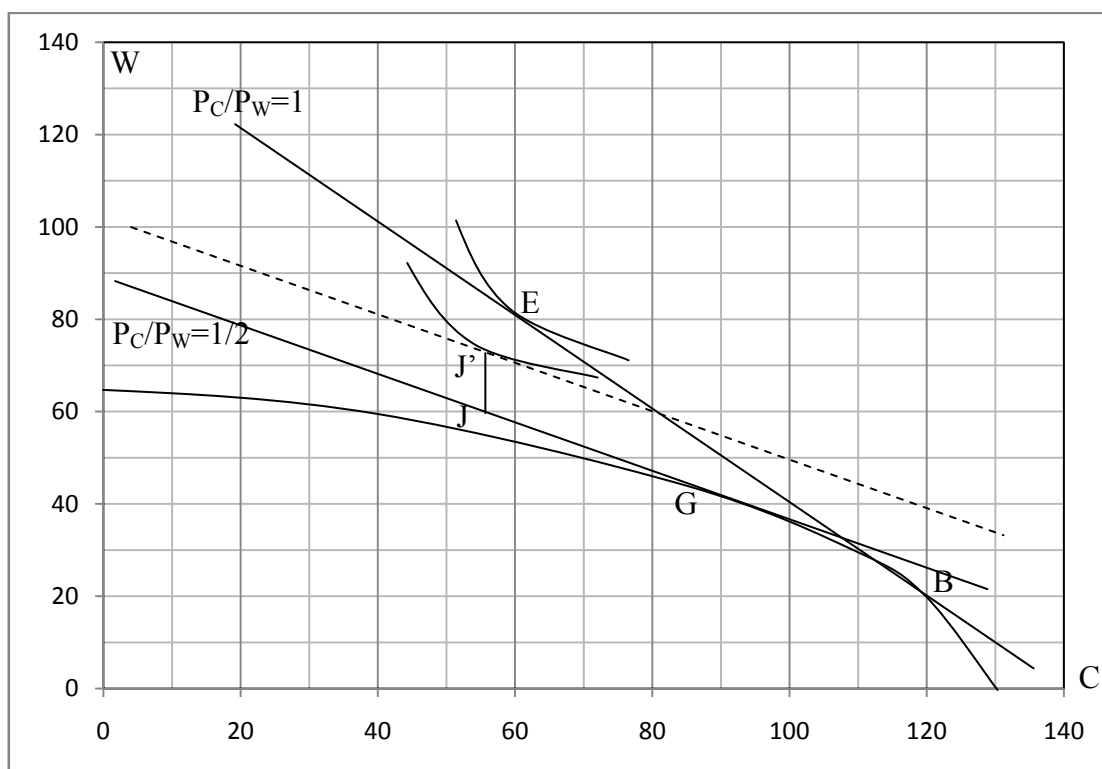
B. Η προστιθέμενη αξία με το δασμό είναι $4-2=2$ ευρώ. Χωρίς το δασμό είναι $3-2=1$ ευρώ. Άρα ο βαθμός προστασίας είναι $2-1=1$ για κάθε ένα ευρώ, άρα είναι 100%.

4. Υποθέστε ότι το παρακάτω διάγραμμα σας δείχνει το όριο παραγωγικών δυνατοτήτων της οικονομίας μιας μικρής χώρας που παράγει 120C και 20W στο σημείο B με όρους εμπορίου $P_C/P_W=1$ και καταναλώνει στο σημείο E (65C, 80W) έχοντας ανταλλάξει 60C για 60W. Η χώρα αυτή αποφασίζει να επιβάλλει ένα δασμό 100% στο W. Ποιες θα είναι οι επιπτώσεις του δασμού σε πλαίσιο γενικής ισορροπίας;

Απάντηση άσκησης 4

Επειδή η χώρα είναι μικρή, η επιβολή του δασμού 100% δεν αλλάζει τους διεθνείς όρους εμπορίου που παραμένουν στο $P_C/P_W=1$. Όμως για τους παραγωγούς και τους καταναλωτές μέσα στη χώρα οι όροι εμπορίου γίνονται $P_W/P_C=2$ και $P_C/P_W=1/2$. Με αυτούς τους όρους εμπορίου στο εσωτερικό της χώρας η παραγωγή μετακινείται στο σημείο G (85C, 45W). Η κατανάλωση μειώνεται στο σημείο J (55C, 60W) και οι εισαγωγές W μειώνονται από 60 σε 30 (όπου όμως το 30 είναι δασμολογημένες μονάδες δηλαδή 15 πραγματικές με 100% δασμό). Η πραγματική δαπάνη με το δασμό βρίσκεται στο J' (55C, 75W). Η απόσταση JJ' είναι η αξία του δασμού σε όρους W. Οι καταναλωτές καταναλώνουν 60W. Από αυτά τα 45 παράγονται εγχωρίως (χωρίς δασμό) και τα άλλα 15 εισάγονται με δασμό 100% (δηλαδή πληρώνουν το διπλάσιο που είναι 30). Άρα η απόσταση JJ'=15W είναι ο δασμός 100% στα 15W που εισάγονται.

5. Ο παρακάτω πίνακας σας δίνει τα σημεία των καμπυλών διάθεσης της Αγγλίας και της Αμερικής (δύο μεγάλες χώρες) για τα προϊόντα W και C.

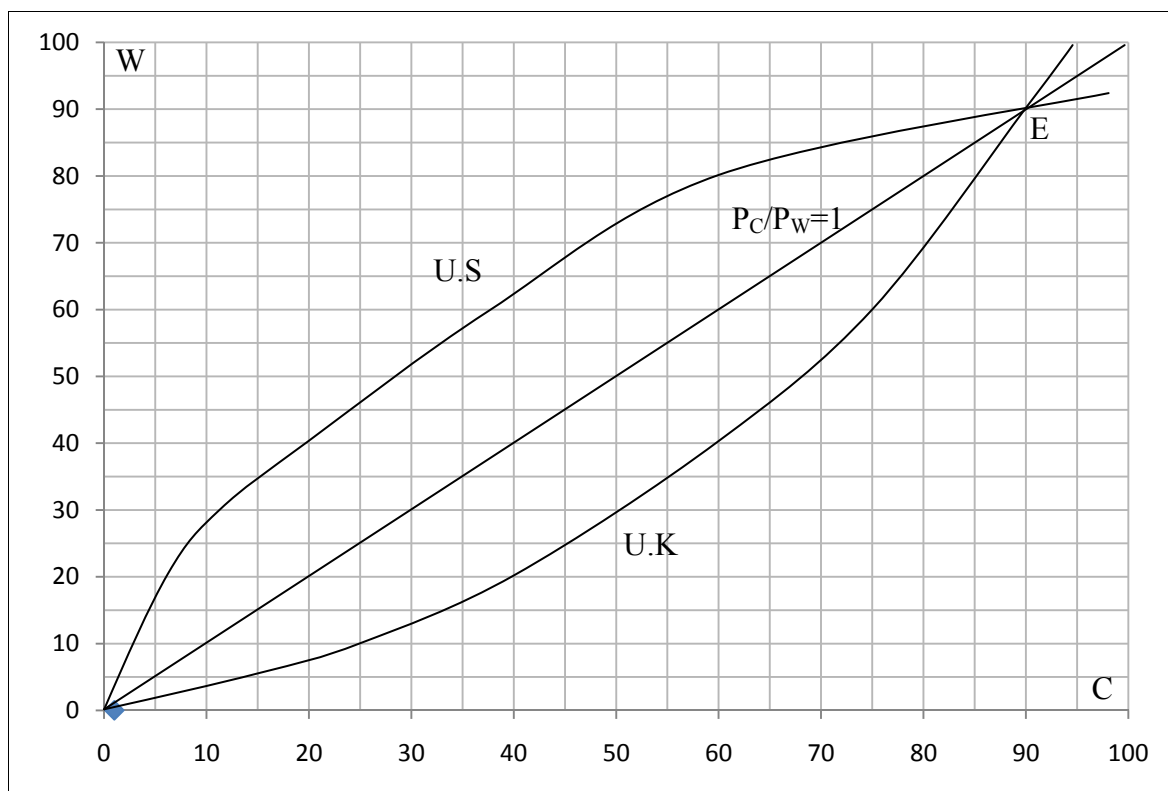
U.K	C	15	25	40	60	75	90
	W	5	10	20	40	60	90
U.S.	W	20	30	40	60	80	90
	C	6,25	12,5	20	37,5	60	90

- A. Σχεδιάστε τις καμπύλες διάθεσης των δύο χωρών με βάση τα δεδομένα του πίνακα. Ποιος είναι ο όγκος εμπορίου μεταξύ των δύο χωρών; Ποιοί είναι οι όροι εμπορίου σε ισορροπία;
- B. Τι συμβαίνει εάν η Αγγλία επιβάλλει δασμό 100% στο W;
- Γ. Τι συμβαίνει εάν η Αμερική επιβάλλει δασμό 100% στο C;
- Δ. Τι συμβαίνει εάν ταυτόχρονα επιβάλλουν η Αγγλία και η Αμερική δασμό 100% στα W και C αντίστοιχα;

Απάντηση άσκησης 5

- A. Το παρακάτω σχήμα δείχνει τις καμπύλες διάθεσης με βάση τα δεδομένα του πίνακα της άσκησης. Η Αγγλία ανταλλάσει 90C για 90W με την Αμερική και

η σχετική τιμή ισορροπίας είναι $P_C/P_W=1$. Οι όροι εμπορίου της Αγγλίας είναι $P_C/P_W=1$ και της Αμερικής είναι $P_W/P_C=1$.

Σχήμα 5.1: Καμπύλες διάθεσης Αγγλίας και Αμερικής πριν την επιβολή δασμού

Β. Αφού τον δασμό τον επιβάλλει η Αγγλία είναι η δικιά της καμπύλη διάθεσης που επηρεάζεται. Ο δασμός 100% στο W σημαίνει ότι η Αγγλία θέλει τώρα 100% περισσότερο (ή διπλάσιο) W για την ίδια ποσότητα C που εξάγει. Έτσι λοιπόν τα δεδομένα της αρχικής καμπύλης διάθεσης μεταβάλλονται ως ακολούθως:

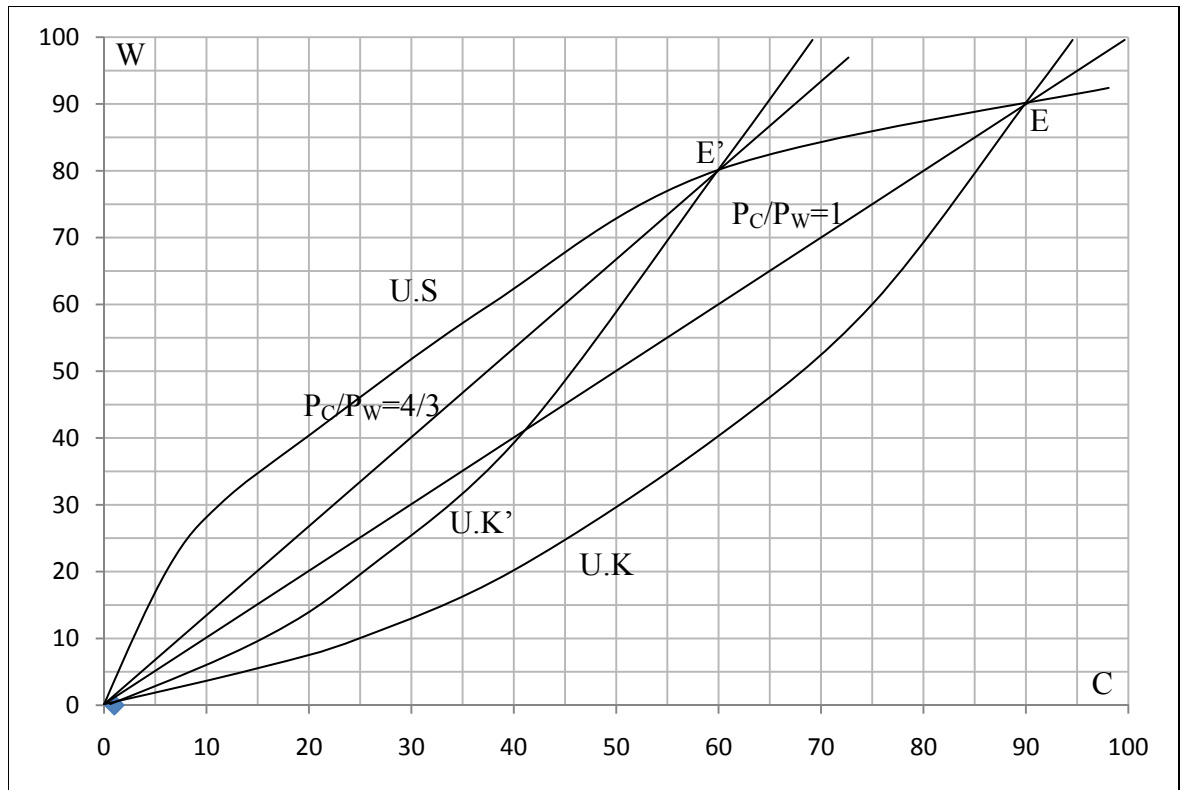
U.K. πριν	C	15	25	40	60	75	90
	W	5	10	20	40	60	90
U.K. μετά	W	15	25	40	60	75	90
	C	10	20	40	80	120	180

Η καμπύλη διάθεσης της Αγγλίας συνεπώς μετατοπίζεται προς τα αριστερά και πάνω (λιγότερη επιθυμία για εμπόριο). Αυτό φαίνεται στο σχήμα 5.2 παρακάτω.

Η Αγγλία ανταλλάσει 60C για 80W από 90C προς 90W πριν την επιβολή του δασμού. Βλέπετε ότι ο δασμός 100% δεν πέρασε όλος στην καινούργια ανταλλακτική ισορροπία διότι έχουμε υπόδειγμα μεγάλων χωρών.

Οι όροι εμπορίου για την Αγγλία στην καινούργια ισορροπία είναι $80/60=4/3$ το οποίο είναι μεγαλύτερο από το 1 πριν την επιβολή του δασμού. Απ' την άλλη, οι όροι εμπορίου της Αμερικής είναι $60/80=3/4$ που είναι μικρότερο από

το 1, τους όρους εμπορίου της Αμερικής πριν την επιβολή του δασμού από την Αγγλία.

Σχήμα 5.2: Καμπύλες διάθεσης Αγγλίας και Αμερικής μετά την επιβολή δασμού 100% στο W από την Αγγλία.

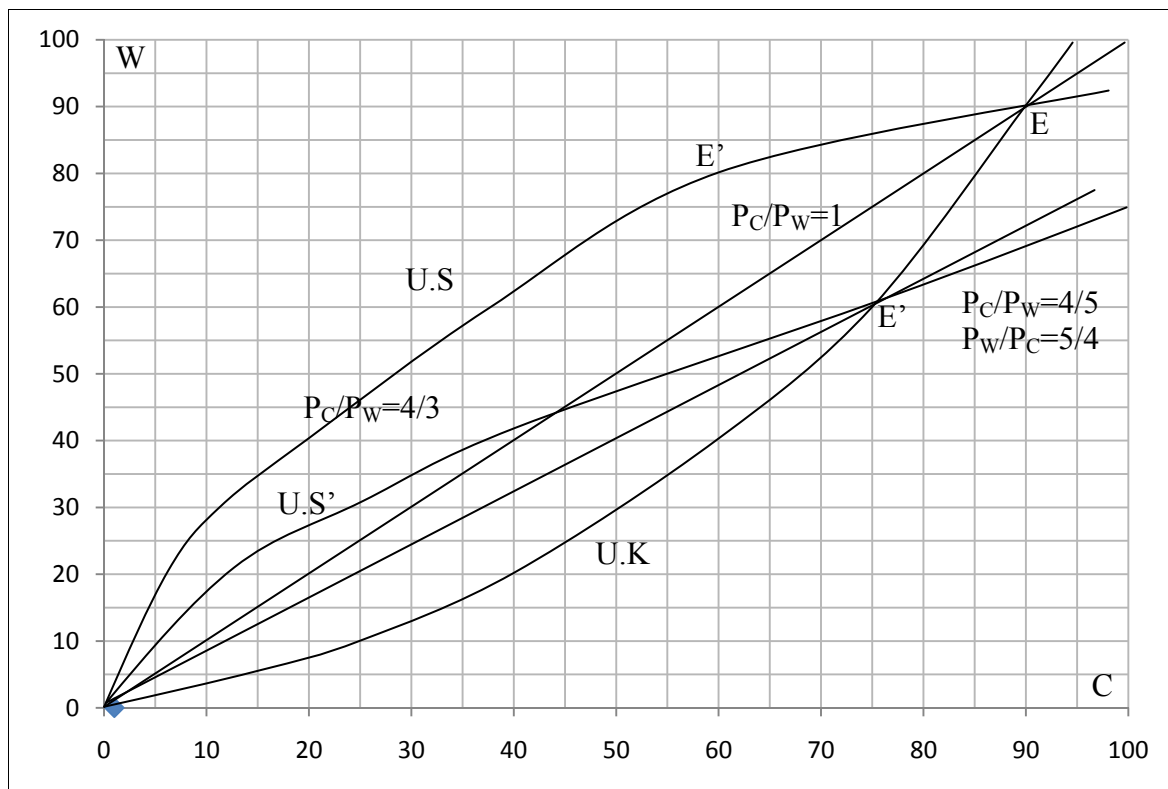
Γ. Αφού τον δασμό τον επιβάλλει η Αμερική είναι η δικιά της καμπύλη διάθεσης που επηρεάζεται. Ο δασμός 100% στο C σημαίνει ότι η Αμερική θέλει τώρα 100% περισσότερο (ή διπλάσιο) C για την ίδια ποσότητα W που εξάγει. Έτσι λοιπόν τα δεδομένα της αρχικής καμπύλης διάθεσης μεταβάλλονται ως ακολούθως:

U.S	W	20	30	40	60	80	90
πριν	C	6,25	12,5	20	37,5	60	90
U.S.	W	20	30	40	60	80	90
μετά	C	12,5	25	40	75	120	180

Η καμπύλη διάθεσης της Αμερικής συνεπώς μετατοπίζεται προς τα δεξιά και κάτω (λιγότερη επιθυμία για εμπόριο). Αυτό φαίνεται στο σχήμα 5.3 παρακάτω.

Η Αμερική ανταλλάσει 60W για 75C από 90C προς 90W πριν την επιβολή του δασμού. Βλέπετε ότι ο δασμός 100% δεν πέρασε όλος στην καινούργια ανταλλακτική ισορροπία διότι έχουμε υπόδειγμα μεγάλων χωρών.

Οι όροι εμπορίου για την Αμερική στην καινούργια ισορροπία είναι $75/65=5/4$ το οποίο είναι μεγαλύτερο από το 1 πριν την επιβολή του δασμού. Απ' την άλλη, οι όροι εμπορίου της Αγγλίας είναι $65/75=4/5$ που είναι μικρότερο από το 1, τους όρους εμπορίου της Αγγλίας πριν την επιβολή του δασμού από την Αμερική.

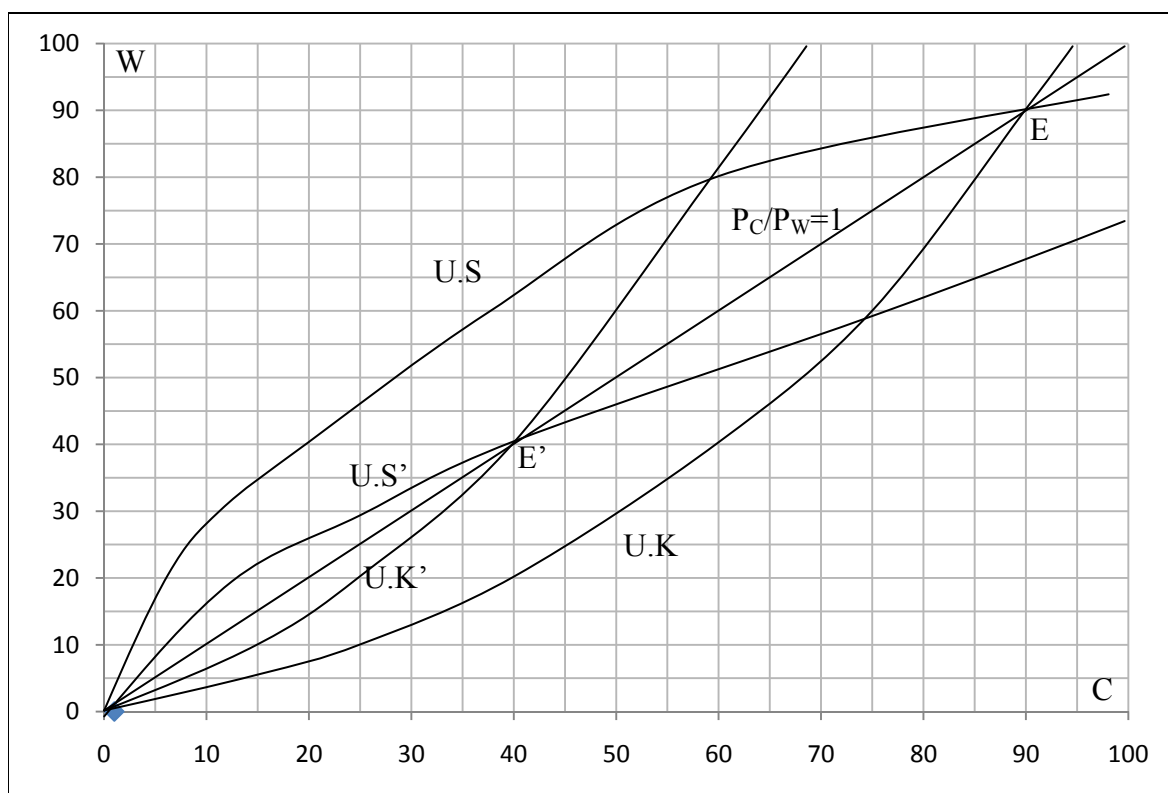

Σχήμα 5.3: Καμπύλες διάθεσης Αγγλίας και Αμερικής μετά την επιβολή δασμού 100% στο C από την Αμερική.

- Δ. Αφού τον δασμό τον επιβάλλουν και οι δύο χώρες, και οι δύο καμπύλες διάθεσης (Αμερικής και Αγγλίας) επηρεάζονται. Ο δασμός 100% στο W σημαίνει ότι η Αγγλία θέλει τώρα 100% περισσότερο (ή διπλάσιο) W για την ίδια ποσότητα C που εξάγει. Έτσι λοιπόν τα δεδομένα της αρχικής καμπύλης διάθεσης μεταβάλλονται όπως στο ερώτημα Β ανωτέρω. Ο δασμός 100% στο C σημαίνει ότι η Αμερική θέλει τώρα 100% περισσότερο (ή διπλάσιο) C για την ίδια ποσότητα W που εξάγει. Έτσι λοιπόν τα δεδομένα της αρχικής καμπύλης διάθεσης της μεταβάλλονται όπως στο ερώτημα Γ ανωτέρω.

Η καμπύλη διάθεσης της Αγγλίας συνεπώς μετατοπίζεται προς τα αριστερά και πάνω (λιγότερη επιθυμία για εμπόριο). Η καμπύλη διάθεσης της Αμερικής συνεπώς μετατοπίζεται προς τα δεξιά και κάτω (λιγότερη επιθυμία για εμπόριο). Αυτό φαίνεται στο σχήμα 5.4 παρακάτω.

Η Αμερική ανταλλάσει 40W για 40C και συνεπώς οι όροι εμπορίου ξαναγίνονται 1 αλλά με σημαντικά μικρότερο όγκο εμπορίου.

Σχήμα 5.4: Καμπύλες διάθεσης Αγγλίας και Αμερικής πριν και μετά την επιβολή ταυτοχρόνως του δασμού.

6. Η παραγωγή ηλεκτρικών μηχανών απαιτεί τη χρήση χαλκού. Υποθέστε ότι 10% της συνολικής αξίας μιας ηλεκτρικής μηχανής είναι η αξία του χαλκού. Η Γερμανία δεν παράγει χαλκό και οι Γερμανικές επιχειρήσεις παραγωγής ηλεκτρικών μηχανών εισάγουν το χαλκό. Η Γερμανική κυβέρνηση αποφασίζει να επιβάλλει ένα δασμό εισαγωγής στις ηλεκτρικές μηχανές 12% και στο χαλκό 10%. Ποιός είναι ο αποτελεσματικός βαθμός προστασίας που προσφέρουν οι δύο αυτοί δασμοί στην Γερμανική βιομηχανία παραγωγής ηλεκτρικών μηχανών;

Απάντηση άσκησης 6

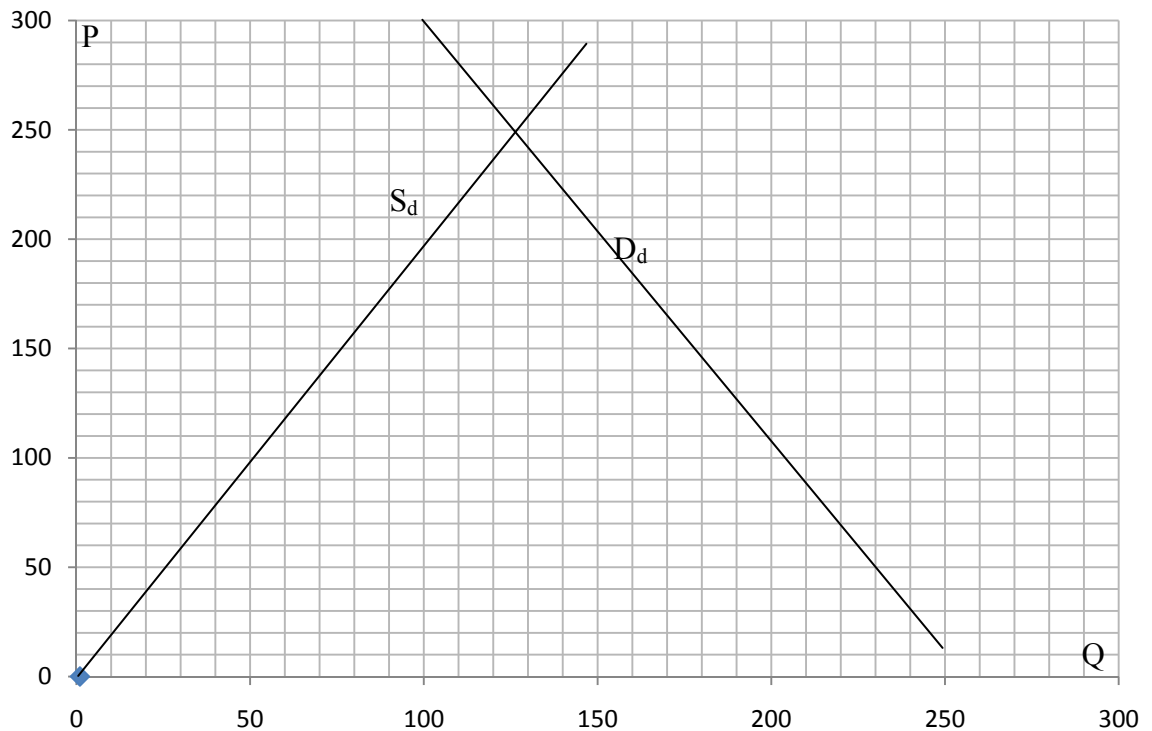
Ένας άλλος τρόπος υπολογισμού του αποτελεσματικού βαθμού προστασίας είναι:

$$\text{Βαθμός προστασίας} = \frac{(\text{δασμός εκροών}) - (\text{συμμετοχή}) \times (\text{δασμός εισροής})}{1 - (\text{συμμετοχή})}$$

Με τον παραπάνω τύπο ο αποτελεσματικός βαθμός προστασίας είναι:

$$\text{Βαθμός προστασίας} = \frac{(0,12) - (0,10) \times (0,10)}{1 - (0,10)} = 0.122 \text{ ή } 12.2\%$$

7. Στο παρακάτω σχήμα παρουσιάζονται οι συναρτήσεις παραγωγής και κατανάλωσης χάλυβα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η τιμή διεθνούς εμπορίου είναι 100 ευρώ ανά τόνο. Θεωρήστε την Ευρωπαϊκή Ένωση μικρή χώρα στο διεθνές εμπόριο του χάλυβα.

- A. Ποιες είναι οι εισαγωγές, κατανάλωση και παραγωγή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και σε ποια τιμή; Υποθέστε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση επιβάλλει ένα δασμό εισαγωγής 40% στις τιμές του χάλυβα. Δείξτε γραφικά τις επιπτώσεις.
- B. Υποθέστε ότι η Ευρωπαϊκή ένωση αποφασίζει να επιβάλλει μία ποσόστωση εισαγωγών που ισούται με εισαγωγές χάλυβα κάτω από ένα δασμό 40%. Δείξτε γραφικά τις επιπτώσεις.
- Γ. Ποιες είναι οι διαφορές των επιπτώσεων ευημερίας ανάμεσα στο δασμό και τη ποσόστωση; Τι γίνεται με τα έσοδα της κυβέρνησης από την ποσόστωση και πως μπορεί να διανεμηθούν αυτά τα έσοδα;
- Δ. Λόγω αύξησης των εισοδημάτων και ζήτησης για οικοδομές, η ζήτηση για χάλυβα αυξάνει 50 τόνους σε κάθε τιμή. Εξηγείστε τι θα συμβεί στις τιμές, την εγχώρια παραγωγή, τις εισαγωγές και την κατανάλωση κάτω από ένα σενάριο δασμού 40% και ένα σενάριο ισοδύναμης ποσόστωσης. Γιατί η τιμή θα αυξηθεί με το σενάριο της ποσόστωσης αλλά όχι με το δασμό;

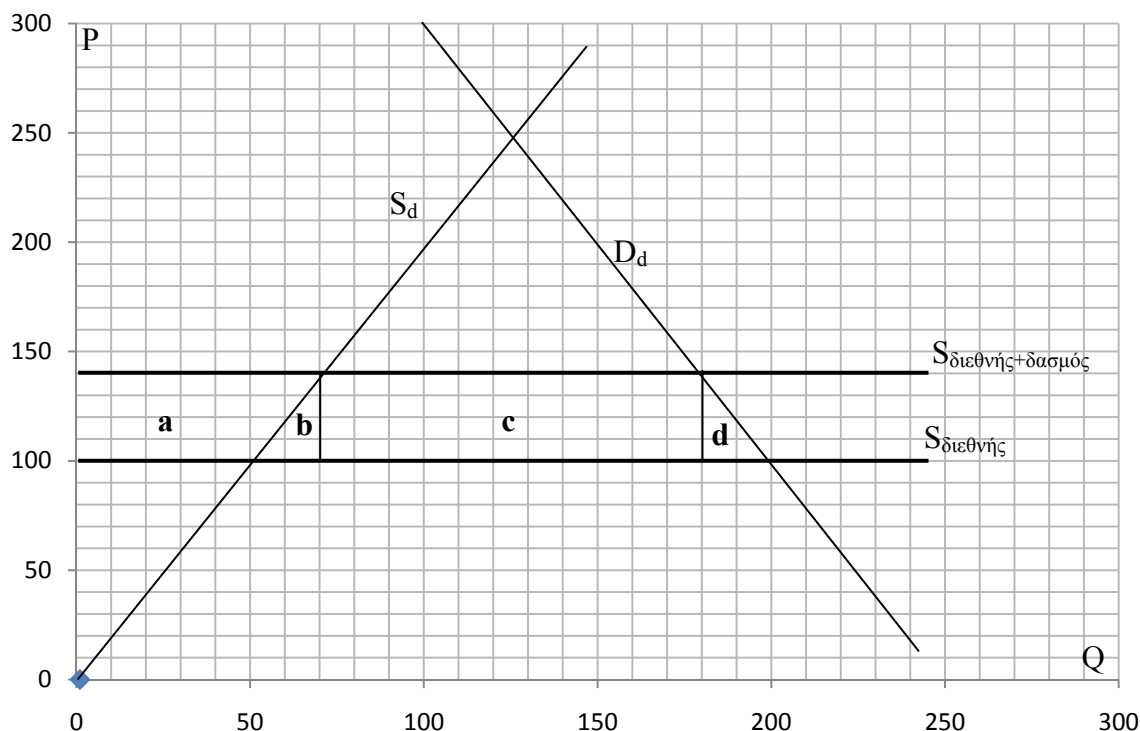
Απάντηση άσκησης 7

- A. Από το διάγραμμα συνάγουμε ότι οι (αντίστροφες) καμπύλες προσφοράς και ζήτησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για χάλυβα είναι:

$$S_d \rightarrow P=2Q$$

$$D_d \rightarrow P=-2Q+500$$

Στο σχήμα 7.1 παρακάτω φαίνεται η διεθνής καμπύλη προσφοράς στα 100 ευρώ τον τόνο.

Σχήμα 7.1: Ισορροπία αγοράς χάλυβα στην Ευρωπαϊκή Ένωση με ελεύθερο εμπόριο και δασμό 40%.

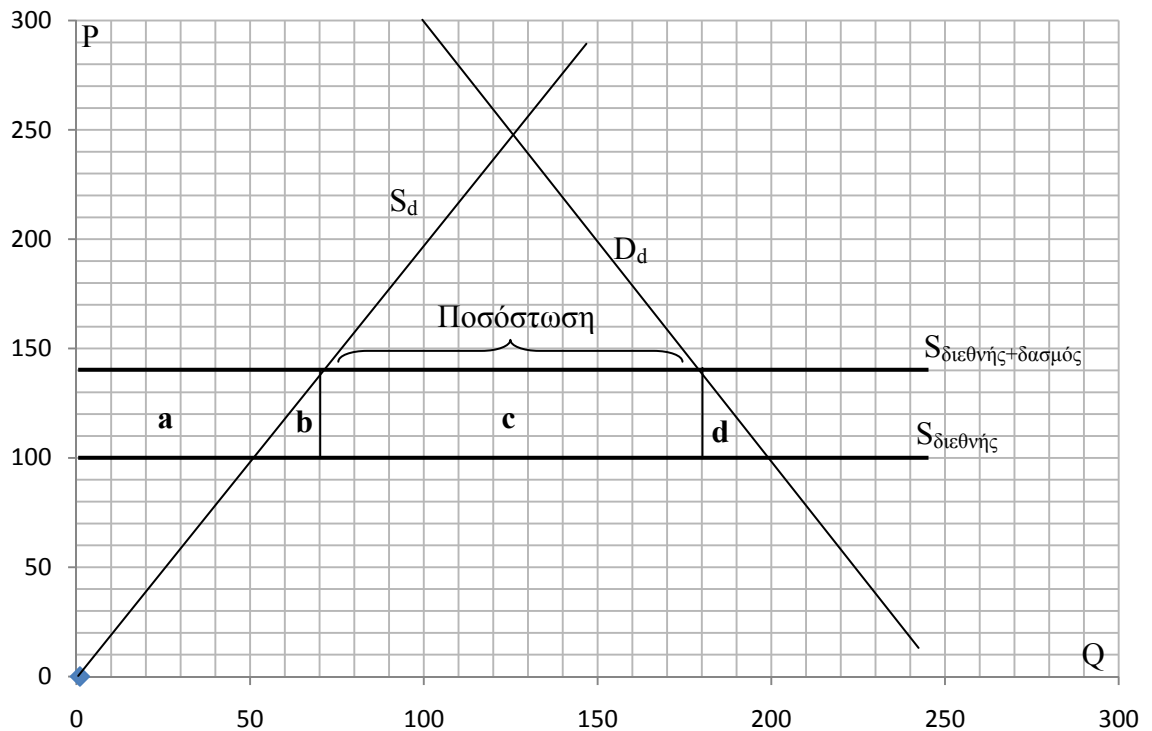
Με $P=100$ ευρώ, η κατανάλωση είναι 200 τόνοι, η εγχώρια παραγωγή 50 τόνοι άρα οι εισαγωγές είναι 150 τόνοι ($200-50$).

Με 40% δασμό και θεωρώντας την Ευρωπαϊκή Ένωση μικρή χώρα, ο δασμός 40% επί της τιμής θα μετατοπίσει την καμπύλη παγκόσμιας προσφοράς στα 140 ευρώ ανά τόνο (Σχήμα 7.1). Με $P=140$ ευρώ, η κατανάλωση είναι 180 τόνοι, η εγχώρια παραγωγή 70 τόνοι άρα οι εισαγωγές είναι 110 τόνοι.

Ο παρακάτω πίνακας συνοψίζει τις επιπτώσεις του δασμού.

Επίπτωση	Επιφάνεια	Τιμή
Συνολική απώλεια πλεονάσματος καταναλωτή	a+b+c+d	7600
Όφελος παραγωγού (αναδιανεμητικό αποτέλεσμα)	a	2400
Απώλεια στρέβλωσης παραγωγής	b	400
Απώλεια στρέβλωσης κατανάλωσης	d	400
Όφελος κρατικών εσόδων	c	4400
Επίπτωση όρων εμπορίου	e	0

B. Η ποσόστωση περιορίζει την προσφορά εισαγωγών και έτσι, οδηγεί σε υψηλότερες τιμές στην εσωτερική αγορά. Αυτή η προστατευμένη υψηλότερη τιμή επιτρέπει στους εγχώριους παραγωγούς να αυξήσουν τις τιμές τους και έτσι η καμπύλη προσφοράς τους μετατοπίζεται στο S_d (Σχήμα 7.2 παρακάτω).

Σχήμα 7.2: Ισορροπία αγοράς χάλυβα στην Ευρωπαϊκή Ένωση με ποσόστωση ισοδύναμη ενός δασμού 40%.

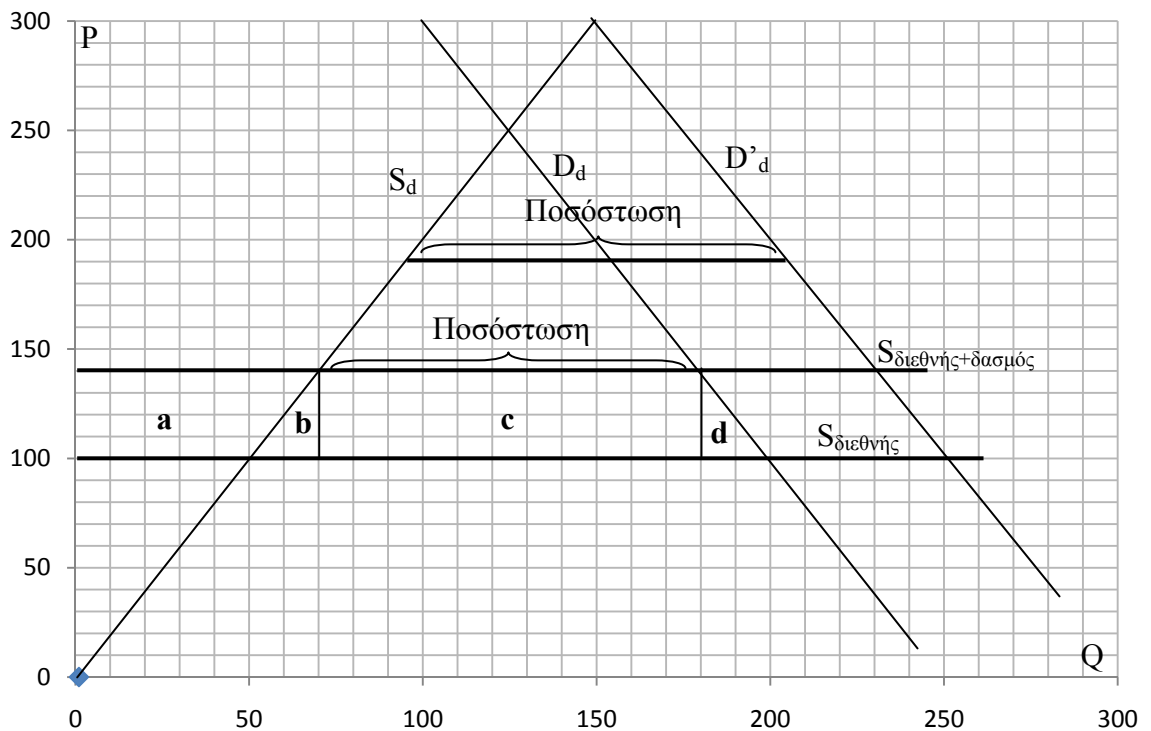
Γ. Η ποσόστωση περιορίζει την προσφορά εισαγωγών και έτσι, οδηγεί σε υψηλότερες τιμές στην εσωτερική αγορά. Αυτή η προστατευμένη υψηλότερη τιμή επιτρέπει στους εγχώριους παραγωγούς να αυξήσουν τις τιμές τους και την παραγωγή τους μέχρι 70 τόνους (Σχήμα 7.2 παραπάνω). Το όφελος παραγωγού (επιφάνεια α) και οι απώλειες στρέβλωσης παραγωγής και κατανάλωσης (επιφάνειες b+d) παραμένουν ίδιες ανάμεσα στο δασμό και την ισοδύναμή του ποσόστωση.

Τα κυβερνητικά έσοδα χάνονται είτε στους εξαγωγείς της ξένης χώρας που θα βάλουν την τιμή στα 140 ευρώ τον τόνο ή σε εγχώριους εισαγωγείς που μπορεί να αγοράζουν στα 100 ευρώ και να πωλούν στα 140 ή τέλος στην κυβέρνηση που μπορεί να αποφασίσει να δημοπρατήσει τα δικαιώματα εισαγωγής κατά 40 ευρώ τον τόνο. Άρα πως θα διανεμηθούν τα κυβερνητικά έσοδα εξαρτάται μόνο από τη διαπραγματευτική διαφορά των ομάδων (εγχώριων εισαγωγέων – αλλοδαπών εξαγωγέων) και τη δύναμη της κυβέρνησης να απαιτήσει τα έσοδά της μέσω δημοπρατίσεων δικαιωμάτων ποσόστωσης.

Δ. Η καμπύλη ζήτησης μετατοπίζεται παράλληλα 50 τόνους για κάθε τιμή. Το παρακάτω σχήμα 7.3 δείχνει τη μετατόπιση. Με ένα δασμό 40%, η καινούργια ισορροπία κατανάλωσης είναι 230 τόνοι και η εγχώρια παραγωγή 70 τόνοι

άρα οι εισαγωγές είναι 160 τόνοι (230-70). Συνεπώς με το δασμό η προσαρμογή της αγοράς σε αυξανόμενη ζήτηση γίνεται αυξάνοντας τις εισαγωγές και όχι τη τιμή του προϊόντος στην εσωτερική αγορά πάνω από το δασμό.

Εάν όμως είχαμε ποσόστωση ισοδύναμη του δασμού 40% και μετά μετατοπιζόταν η καμπύλη ζήτησης τότε, η εγχώρια παραγωγή θα αυξανόταν μέχρι το σημείο εκείνο που θα παρέμεναν οι εισαγωγές της ποσόστωσης των 110 τόνων. Άρα η εγχώρια παραγωγή θα αυξηθεί μέχρι τους περίπου 95 τόνους και το υπόλοιπο θα εξυπηρετηθεί με εισαγωγές στη ποσόστωση 110 τόνων και συνολική κατανάλωση 205 τόνους. Όμως η εσωτερική τιμή θα πάει στα 190 ευρώ από 140 με το δασμό. Συνεπώς με την ποσόστωση η προσαρμογή της αγοράς σε αυξανόμενη ζήτηση γίνεται αυξάνοντας τις τιμές λόγω προστασίας της εγχώριας βιομηχανίας. Παραμένει επίσης το θέμα του ποιος παίρνει τα έσοδα της κυβέρνησης. Άρα σε εποχές με ταχέως αυξανόμενη ζήτηση, η ποσόστωση είναι ένα περιοριστικό μέτρο σε σχέση με το δασμό που αυξάνει τις τιμές στην εσωτερική αγορά.

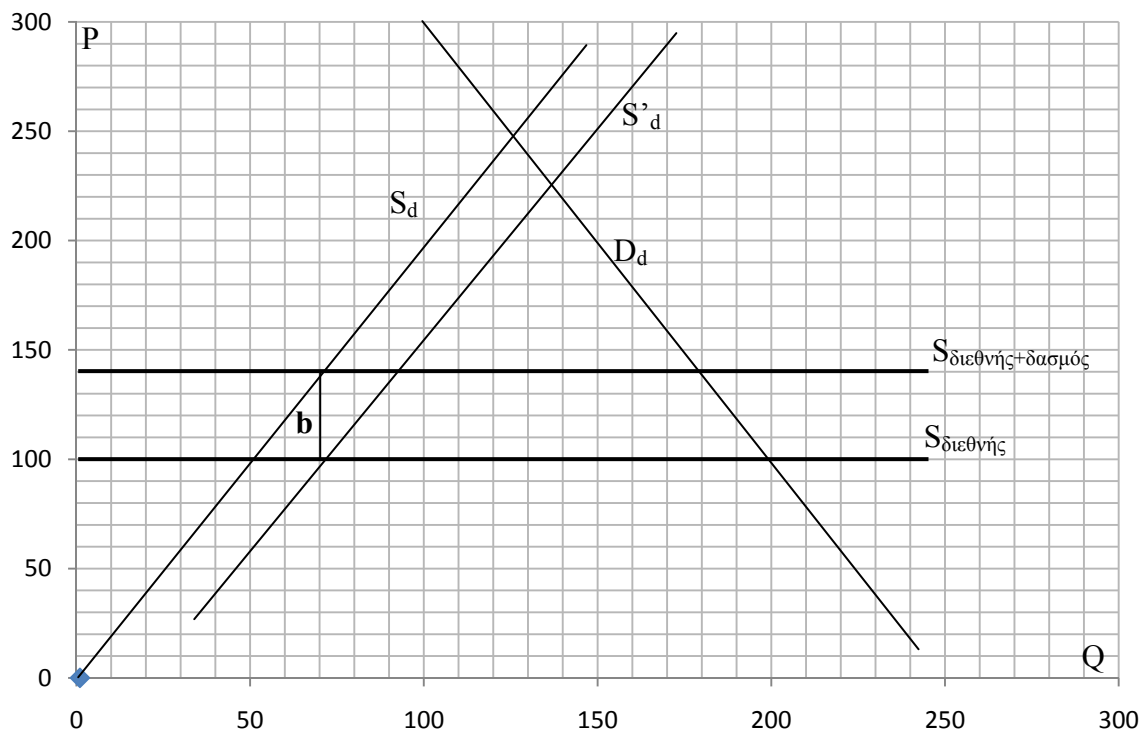

Σχήμα 7.3: Ισορροπία αγοράς χάλυβα στην Ευρωπαϊκή Ένωση με ποσόστωση ισοδύναμη ενός δασμού 40% και μετατόπιση της καμπύλης ζήτησης.

8. Στο παρακάτω σχήμα παρουσιάζονται οι συναρτήσεις παραγωγής και κατανάλωσης χάλυβα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως στην άσκηση 6. Η τιμή διεθνούς εμπορίου είναι 100 ευρώ ανά τόνο.

Υποθέστε ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση υιοθετεί μια εσωτερική επιδότηση στην παραγωγή του χάλυβα ίση με 40 ευρώ τον τόνο. Ποιες θα είναι οι επιπτώσεις της

επιδότησης της εγχώριας παραγωγής στο εμπόριο; Συγκρίνετε αυτές της επιπτώσεις με τις επιπτώσεις ενός δασμού 40%. Υπάρχουν λόγοι που προτείνουν την υιοθέτηση της επιδότησης εγχώριας παραγωγής αντί του φόρου;

Απάντηση άσκησης 7

Η επιδότηση μετακινεί την καμπύλη εγχώριας προσφοράς κατά 40 ευρώ κάτω σε κάθε ποσότητα και έτσι όλη καμπύλη βρίσκεται στη νέα θέση S'_d , κάτω και δεξιά από την αρχική. Η τιμή παραμένει στα διεθνή επίπεδα των 100 ευρώ το τόνο, η συνολική ζήτηση παραμένει στους 200 τόνους αλλά η εγχώρια παραγωγή ανεβαίνει στους 70 τόνους από τους 50 με ελεύθερο εμπόριο. Οι εισαγωγές περιορίζονται στους 130 τόνους. Η μόνη επίπτωση της επιδότησης της εγχώριας παραγωγής σε σχέση με τον δασμό είναι η στρέβλωση της παραγωγής που αναπαρίσταται με την επιφάνεια b . Η επιδότηση της εγχώριας παραγωγής δεν έχει καμία άλλη επίπτωση επειδή αποφεύγει οποιαδήποτε στρέβλωση στις τιμές σε σχέση με τις διεθνείς και έτσι οι καταναλωτές δεν επιβαρύνονται με υψηλές τιμές ενώ και η εγχώρια παραγωγή αυξάνει (προστατευτικά).

6. Θέματα για συζήτηση

1. Στη περιοχή του e-class που είναι αφιερωμένη σε ενδιαφέροντα άρθρα της επικαιρότητας υπάρχει μεταφρασμένο άρθρο της εφημερίδας Le Monde Diplomatique του Serge Halimi για την άσκηση προστατευτισμού από τις ΗΠΑ. Διαβάστε προσεκτικά το άρθρο και απομονώστε όλες τις μορφές δασμολογικών και μη-δασμολογικών εργαλείων που έχει χρησιμοποιήσει η κυβέρνηση των ΗΠΑ για την προστασία της εγχώριας παραγωγής. Σχολιάστε τις επιπτώσεις που μπορεί να έχει κάθε μέτρο στην ευημερία των ΗΠΑ, στον όγκο του διεθνούς εμπορίου και στις διεθνείς τιμές των προϊόντων θεωρώντας τις ΗΠΑ μεγάλο κράτος για όλα τα προϊόντα.
2. Οι Ευρωπαίοι αγρότες λαμβάνουν ένα μεγάλο ποσό επιδοτήσεων παραγωγής. Μερικοί υποστηρίζουν ότι με τον τρόπο αυτό προστατεύεται η αγροτική παραγωγή στην Ευρωπαϊκή Ένωση χωρίς να επιβαρύνεται ο Ευρωπαίος καταναλωτής. Πρόσφατα, πολλές από αυτές τις επιδοτήσεις αποσυνδέθηκαν από την παραγωγή, δηλαδή παρέχονται στον αγρότη είτε αυτός παράγει είτε όχι. Σχολιάστε το θέμα αυτό.
3. Γιατί το επιχείρημα της «νηπιακής βιομηχανίας» για την προστασία σχετικά νέων σε μια χώρα κλάδων απαιτεί την επιβολή δασμού; Γιατί όχι την επιβολή κάποιου μη-δασμολογικού μέτρου όπως για παράδειγμα ποσοστώσεις;
4. Ο προστατευτισμός με δασμούς δικαιολογείται συχνά λόγω προστασίας της εγχώριας εργατικής δύναμης από εισαγόμενα προϊόντα χωρών φθηνής εργατικής δύναμης; Είναι το επιχείρημα σωστό; Γιατί;
5. Υπάρχει δυνατότητα ένας δασμός εισαγωγής να οδηγήσει σε μείωση της κατανάλωσης το εισαγόμενο και το εγχώρια παραγόμενο προϊόν ταυτόχρονα;
6. Εάν εργαζόσασταν σε μία εταιρεία η οποία παράγει ένα προϊόν που ανταγωνίζεται παρόμοια εισαγόμενα προϊόντα και η επιχείρησή σας είχε δυνατότητα να διαπραγματευθεί τα εμπορικά εμπόδια, τι θα προτείνατε (με βάση το συμφέρον της επιχείρησης στην οποία εργάζεσθε), την επιβολή φόρου, ποσόστωσης ή επιδότησης;
7. Με ποιο τρόπο θα αναλύσετε τις επιπτώσεις από την επιβολή ενός δασμού εάν η αγορά δεν έχει πλήρως ομογενή προϊόντα αλλά στενά υποκατάστατα;